

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Polsko-litewskie braterstwo broni

Mówienie o misji dziejowej państw i narodów zbyt często spotyka się ze sceptycyzmem, z wymyslaniem od mistyków, romantyków i ludzi nie-realnych pod adresem tych, którzy takie rzeczy mówią, abym miał ochotę użyć tego określenia w tym artykule. Nie użyję go tym bardziej, że jest ono niepotrzebne, że mogę się bez niego obejść przy przeprowadzeniu rozumowania, jakie sobie zamierzam.

A więc nie ma żadnych misji dziejowych, żadnych iluzji, jest tylko polityka realna, w której króluje tak ukochana przez dyplomatów „réalité de chose”.

Decyduje racja stanu każdego z państw, które jakiś krok przedsięwzię i tym tylko ich postępowanie na terenie międzynarodowym pragnę tłumaczyć.

No i przyjrzyjmy się teraz temu postępowaniu na dłuższej przestrzeni czasu. Nie ulega wątpliwości, że zauważymy w nim pewne cechy stałe i niezmiennie, że szczególnie w postępowaniu państw większych bardziej niezależnych i posiadających za sobą długie lata tradycji państwowej, uwydatni się zupełnie określony, całkiem swoisty i indywidualny styl.

Zachowanie się Anglii w stosunku do Hitlera będzie nam przypominało jej postępowanie wobec Napoleona, tendencje rozwojowe imperializmu niemieckiego będą szły drogami uitorowanymi przez poprzednie pokolenia i jeżeli chodzi o ich kierunek geograficzny i jeżeli chodzi o me-

ton trwający potem przez szereg pokoleń.

Polska i Litwa miały też takie swoje własne style w przeszłości. Za akcentowali je w obu państwach już odrazu pierwsi historyczni władcy.

Styl polityki zagranicznej obu państw był do siebie bardzo podobny. To podobieństwo prawdopodobnie zdecydowało potem o unii. Uważam ją jednak za rzecz wtórną i w moich rozważaniach nieistotną. Istotne jest podobieństwo koncepcji politycznej polskiej i litewskiej przy zupełnie samodzielnym rozwiązywaniu zagadnienia przeciwstawienia się in-

ton trwający potem przez szereg pokoleń.

Polska i Litwa miały też takie swoje własne style w przeszłości. Za akcentowali je w obu państwach już odrazu pierwsi historyczni władcy.

Styl polityki zagranicznej obu państw był do siebie bardzo podobny. To podobieństwo prawdopodobnie zdecydowało potem o unii. Uważam ją jednak za rzecz wtórną i w moich rozważaniach nieistotną. Istotne jest podobieństwo koncepcji politycznej polskiej i litewskiej przy zupełnie samodzielnym rozwiązywaniu zagadnienia przeciwstawienia się in-

terwacji militarnej i kulturalnej niemieckiej. Polska to zagadnienie rozwiązywała w X wieku, Litwa prawie o pół tysiąca lat później.

Rozwiązania były prawidłowe w obu wypadkach, były jedyne z możliwych. Ich wynikiem był później Hołd Pruski.

Na czym one polegały? Na trafnym doborze sojusznika.

Pogański Mieszko I nie mógł już się ostać sam potęgą niemieckiej, musiał iść na jakieś pakiety, musiał czynić ofiarę z wierzeń pogańskich i ugiąć czoło przed katolicyzmem i kulturą łacińską. Zrobił to, ale z pomi-

niem zagrażającej mu potęgi niemieckiej.

O wiele słabszy i militarnie i kulturalnie dwór czeski dał mu to co było potrzebne dla zahamowania przynajmniej na jakiś czas „apostolskich” zapalów niemieckich. W ten sposób zostały przygotowane późniejsza triumfy Chrobrego i pokój w Budziszynie.

Gedymin a później Jagiełło, czyż nie postąpili podobnie. Nie przyjęli przecież chrztu od Krzyżaków, co byłoby równoznaczne z kapitulacją. Wybrały sojusznika mniej potężnego nie bez pewnego ryzyka, no i był Grunwald.

Styl polski i styl litewski z owych czasów miały u swej podstawy identyczny niemal szkielet rozumowania.

W obu wypadkach została wybrana droga większego oporu, droga niepozobawiona ryzyka, ale jednocześnie jedyna droga prowadząca ku wolności. Inne wyjścia z sytuacji nie pozostawiały żadnych wątpliwości, ani złudzeń. Byłyby one bowiem, tu macząc na język współczesny, zwyciężnymi drogami Haczy.

Bóg strzegł przynajmniej dotąd oba narody od takiej hańby. Styl polityczny nad Wisłą i nad Niemnem od zarania historii był inny.

Jemu zawdzięczamy także chlubne polsko-litewskie braterstwo broni, które obecnie po ponownym zadziernięciu niech się utrwało na zawsze.

PIOTR LEMIEŚ.

Gen. Rasztikis w Warszawie

WARSZAWA. (PAT.) We wtorek 9 maja o godz. 8.30 przybył do Warszawy naczelny dowódca wojska litewskiego gen. Rasztikis. Na Dworcu Wschodnim przybrany flagami o barwach polskich i litewskich

POWITAŁ GO MARSZAŁEK ŚMIGŁY-RYDZ

wraz z ministrem spraw wojskowych, szefem sztabu głównego i gronem innych generałów. Na spotkanie przybył na dworzec także poseł litewski młn. Szaulis wraz z członkami poselstwa. Po przywitaniu się i przeglądzie kompanii honorowej, gen. Rasztikis odjechał

DO PAŁACU BLANKA,

gdzie w specjalnie przygotowanych apartamentach zamieszkał na czas swego pobytu w Warszawie.

Przyjmując w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych wizytę swego gościa, Marszałek Śmigły-Rydz wręczył mu odznaki

WIELKIEJ WSTĘGI ORDERU ODRODZENIA POLSKI,

a oficerom jego świty odpowiednio klasy tego orderu.

W godzinach przedpołudniowych naczelny wódz armii litewskiej gen. Rasztikis złożył wizytę

P. MINISTROWI BECKOWI.

Po odbyciu wizyt oficjalnych gen. Rasztikis w asyście kompanii hono-

rowej złożył na Grobie Nieznanego Żołnierza wieniec ze wstęgami o czerwono-czarnych barwach litewskiego orderu wojennego.

Następnie został przyjęty w obecności Marszałka Śmigły-Rydz na audiencję przez

PAŃA PREZYDENTA R. P.

który potem podejmował śniadaniem gości litewskich i polskich.

Wieczorem Marszałek Śmigły-Rydz wydał w hotelu Bristol obiad, w którym prócz gen. Rasztikisa i jego świty wzięli udział minister spraw wojskowych gen. Kasprzycki, inspektor armii gen. Fabrycy, szef sztabu głównego gen. Stachiewicz oraz szereg generałów i wyższych oficerów.

W razie wojny Australia — z Anglią

CANBERRA, (PAT.) — Minister spr. zagr. Australii sir Henry Gullett, przemawiając wczoraj w izbie reprezentantów, oświadczył, iż w wypadku gdyby W. Brytania wciągnięta została do wojny, rząd australijski zgodnie z życzeniem całego narodu, stanie u boku kraju macierzystego.

Fortyfikacja Bab-El-Mandebu

STAMBUL, (PAT.) — Jak donosi prasa turecka z Kairu, wybrzeże Senu i cieśnina Bab-El-Mandebu zostaną ufortyfikowane. Obrona wybrzeża i cieśniny będzie kierowana przez oficerów armii Iraku. Należy zaznaczyć, że ze względu na stosunki łączące Irak z W. Brytanią, obrona Bab-El-Mandebu będzie zatym jednoznacznie kontrolowana przez Anglię.

Egipt wysiedla niemieckiego dziennikarza

PARYŻ, (PAT.) — Agencja Havasa donosi z Kairu: władze egipskie nakazały tutejszemu korespondentowi „Voelkscher Beobachter” Pawłowi Schmitzowi opuszczenie terytorium Egiptu w ciągu 3 dni. Termin ten przedłużony został do 17 maja.

Zerwanie stosunków między Niemcami i Argentyną

PARYŻ, (PAT.) — Wbrew zaprzeczeniom niemieckim, berliński korespondent Havasa utrzymuje, iż należy oczekiwać odwołania ambasadora argentyńskiego w Berlinie i zerwania stosunków dyplomatycznych między obu państwami.

Demobilizacja w Hiszpanii

MADRYT, (PAT.) — W czasie od 20 do 30 maja zwolnione zostaną roczniki 1910, 1911 i 1912. W ten sposób do końca maja zdemobilizowanych będzie 6 roczników. Ponadto oddziały marokańskie odjadą do Maroka natychmiast po defiladzie zwycięstwa.

Państwa północne odpowiedzą odmownie na niemieckie propozycje?

SZTOKHOLM, (PAT.) Wczoraj rozpoczęły się w ministerstwie spraw zagranicznych narady ministrów Szwecji (Szwecja), Kotha (Norwegia), Erko (Finlandia) i Muncha (Dania). Obrady z przerwą obiadową trwały cały dzień. W wyniku ich opublikowano wieczorem następujący komunikat oficjalny:

„Ministrowie spraw zagranicznych państw północnych stwierdzili w toku obrad, że państwa te niezachowanie stoją na gruncie deklaracji, złożonej na zgromadzeniu w Oslo w roku 1938 i że tak jak poprzednio PRAGNĄ TRZYMAĆ SIĘ ZDAŁA OD UGRUPOWAŃ MOCARSTW, mogących powstać w Europie, W WYPADKU ZAŚ WOJNY POMIĘDZY TAKIMI UGRUPOWANAMI UCZYNIĄ WSZYSTKO, BY NIE BYĆ DO NICH WCIĄGNIĘTYMI. Wychodząc z tego punktu widzenia, ministrowie rozważali możliwości stojące przed ich kra-

jami w sensie udziału indywidualnego lub wspólnego w mniej lub bardziej szerokim systemie układów o nieagresji. Ministrowie wymienili w tej sprawie informacje oraz punkty widzenia, przeważające w 4 ministerstwach spraw zagranicznych. Rezultaty tych rozważań zostaną przedstawione oddzielnym rządowi.

Czterej ministrowie zgodnie stwierdzili, że stanowisko międzynarodowe, jakie ich państwa pragną zająć w drodze polityki konsekwentnej i równoległej obranej, którą zamierzają utrzymać, WYKLUCZA, BY MOGLY ONE STAĆ SIĘ PRZEDMIOTAMI W JAKICHKOLWIEK KOMBINACJACH POLITYCZNYCH. Ministrowie wspólnie witają przejawy woli ze strony każdego kraju, dotyczące poszanowania integralności i niezawisłości państw bałtyckich. Wzajemne poszanowanie ze strony państw północnych w stosunku do innych

państw stanowi naturalną konsekwencję całokształtu polityki państw północnych.

W wyniku konferencji ministrowie spraw zagranicznych wyrazili przekonanie, że odpowiedzi, które po powzięciu decyzji przez każdy kraj będą mogły być udzielone w sprawie ich stanowiska wobec układów obecnie proponowanych, wzmożnią podtrzymują w imię ich prawa do samostanowienia”.

SZTOKHOLM, (PAT.) — Niemal wszystkie wczorajsze dzienniki szwedzkie domagają się w stanowczym tonie utrzymania neutralności i solidarności państw północnych, używając przy tym, jako zasadniczego argumentu przeciwko przyjęciu propozycji Niemiec faktu jednostronnego przez Rzeszę między inn. paktu z Polzrywania umów międzynarodowych ską.

„Kulturtregerzy”, „Herrenvolk“!... Spalili na stosie urządzenia szkoły. — Wybijają szyby

KATOWICE, (PAT.) Ze Śląska Opolskiego nadeszły wiadomości o napadzie dokonanej w sobotę w nocy na szkołę polską w Jędrzynie w pow. strzeleckim.

Bojówka, złożona z 50 osób wdarła się do lokalu szkoły polskiej, niszcząc ją całkowicie. Zniszczeniu uległy okna i drzwi, wszystkie materiały piśmienne, ławki, półki, szafy, aparat projekcyjny, maszyna do szycia, jak również wszystkie pomoce naukowe i urzędowe akta szkolne.

Większa część zdemolowanego urzędu została wnieśli na dziedziniec, zwalona na stos i podpalona. Przedstawiciele Związku Polaków

w Niemczech i Towarzystwa Szkolnego po stwierdzeniu dokonanej w szkole polskiej zniszczenia, zwróciły się w tej sprawie do rejencji opolskiej.

KATOWICE, (PAT.) Jak donoszą ze Śląska polskiego, onegdajszego zniszczony został w Opolu sztyl dzielnicy 1. Związku Polaków w Niemczech, znajdujący się na domu, w którym znajduje się lokal Związku.

W Raciborzu w domu „Strzechy” wybito szyby. W Dobrodzienuk ponownie wybito szyby w lokalach tamtejszych instytucji polskich i w jednym mieszkaniu prywatnym.

„Pobór bogactw” w Anglii

LONDYN, (PAT.) Poseł liberalny Mander złożył w Izbie Gmin projekt ustawy o „poborze bogactw”.

Projekt ma na celu „równość ofiar pomiędzy potencjałem ludzkim a kapitałem materialnym”.

Regent Jugosławii jedzie do stolic „os.”

BIAŁOGRÓD, (PAT.) Książę regent Paweł wraz z małżonką i towarzyszącymi mu osobami opuścił Białogrod, udając się z oficjalną wizytą do Rzymu.

BERLIN, (PAT.) Jak słyhać, na początku czerwca ma przybyć tu z wizytą książę regent Paweł jugosłowiański.

Potiomkin w Warszawie

WARSZAWA, (PAT.) Wczoraj o g. 23 przybył do Warszawy w drodze z Bukaresztu do Moskwy zastępca ludowego komisarza spraw zagranicznych Potiomkin. Na dworcu powitali p. Potiomkina z ramienia MSZ radca Zabiełło oraz członkowie ambasady sowieckiej.

jechał do ambasady sowieckiej, gdzie Z dworca komisarz Potiomkin spędził noc, przed odjazdem do Moskwy.

Nowi rektorzy

LWÓW, (PAT.) Rektorem Uniwersytetu Jana Kazimierza na lata akademickie 1939-40 i 1940-41 został wybrany jednomyślnie prof. dr Edmund Bulanda (ponownie).

LWÓW, (PAT.) Rektorem Politechniki Lwowskiej na lata akademickie 1939-40 i 1940-41 został wybrany jednomyślnie prof. Edward Sucharda, który jednak wyboru nie przyjął. Wobec tego dokonano ponownego wyboru. Rektorem wybrany został jednomyślnie prof. dr Antoni Wereszczyński.

WARSZAWA, (PAT.) W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego rektorem na lata akademickie 1939-40 i 1940-41 wybrany został ponownie prof. Jan Miklaszewski.

KRAKÓW, (PAT.) Na Uniwersytecie Jagiellońskim jednomyślnie wybrany został ponownie obecny rektor U. J. prof. dr Tadeusz Lehr Sptawiański.

Własna obsługa telefoniczna z Warszawy

Inicjatywa posłów niezależnych z gen. Żeligowskim na czele

Niezależni posłowie: gen. Żeligowski, Dudziński i Stoch zwrócili się do pp. premiera i wicepremiera w imieniu porozumienia wszystkich polskich posłów niezależnych, wskazując, że zupełnie dobrze rozumieją, iż w dzisiejszej sytuacji o wielu wydarzeniach i obawach życia nie należy mówić ani z trybuny ani w interpelacjach. Jednakże nie można się wyrzec dla dobra sprawy informowania przedstawicieli rządu o tych faktach i zagadnieniach, o których może publicznie mówić byłoby nie na czasie. Chodziłoby o ustalenie kontaktu posłów niezależnych z rządem przy zachowaniu pokoju wewnętrznego.

Inicjatywa posłów niezależnych z gen. Żeligowskim na czele spotkała się u pp. premiera i wicepremierów z życzliwym przyjęciem.

Zakazana akademія

W ub. poniedziałek miała się odbyć w Warszawie akademія z okazji rocznicy wkroczenia wojsk polskich i ukraińskich do Kijowa.

Akademія nie doszła do skutku. Jak dowiadujemy się pozwolenie zostało cofnięte przez władze na parę godzin przed rozpoczęciem akademii.

Str. Ludowe prosi rząd o amnestię dla emigrantów

W kołach politycznych mówiono wczoraj, że wicepremier Kwiatkowski przyjął w Mościcach delegację tamtejszego oddziału Str. Ludowego, która złożyła podziękowanie dla rządu za zwolnienie z więzienia emigrantów, ponawiając prośbę o zastosowanie do nich pełnej amnestii.

15 bm. przyjeżdżają dyplomaci sowieccy

Przyjazd nowych dyptomatów sowieckich do Warszawy, ambasadora Szaronowa i torpreda Nikitina nastąpić ma 15 bm.

Kongres pedagogiczny ZNP

ZNP zwołał na 27, 28 i 29 maja wielki kongres pedagogiczny ZNP z udziałem 500 delegatów. Jako prelegenci oprócz członków ZNP wystąpią: inż. Solawa, prof. Bujak i dyr. Chałaciński.

W WARSZAWIE ZOSTAŁA OTWARTA
przy Al. Jerozolimskiej 39, w gmachu hotelu Polonia-Palace

3-cia FILIA ZAKŁADÓW GASTRONOMICZNYCH „POD BUKIETEM“

RESTAURACJA — DANCING — COCKTAIL-BAR — 2 ORKIESTRY

Bogaty program produkcji artystycznych na wysokim poziomie.
Sale bankietowe i gabinety na 1-y m piętrze.

Sejm przyjął bez dyskusji projekt ustawy o pełnomocnictwach

WARSZAWA, (PAT). — Sejm na wczorajszym posiedzeniu w obecności członków rządu z p. premierem gen. Składkowskim na czele uchwalili jednomyślnie rządowy projekt ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów.

Na wstępie posiedzenia marszałek zawiadomił o przyjęciu, przez Senat bez zmian 29 projektów ustaw, w czym 10 ustaw radyfikacyjnych.

Od pana prezesa rady ministrów nadeszły odpowiedzi na 24 interpelacje poselskie, m. in. ks. Lubelskiego w sprawie kalendarza gregoriańskiego i w sprawie nieobsadzenia ambasady przy stolicy apostolskiej, p. Jaworskiego w sprawie braku mieszkań w COP-ie, p. Dudkiewicza w sprawie wykrycia sprawców zamachu

bombowego na lokal Związku Nauczycielstwa Polskiego w Łodzi, pp. Szymanowskiego i Łobodzińskiego w sprawie stanu dróg w Szczawinie, p. Putka w sprawie emigracji zarobkowej do Niemiec i w sprawie wysłania obywatela Fijałka do Berezny Kartuskiej, p. Dudkiewicza w sprawie do datku na mieszkanie dla nauczycielek zameżeńnych, p. Żeligowskiego w sprawie zwiększenia liczby gromad wiejskich w woj. wileńskim, p. Chrzastowskiego w sprawie urzędów rozjemczych i innych posłów w sprawach lokalnych.

W pierwszym czytaniu odesłano do komisji dwa rządowe projekty ustaw o kredytach dodatkowych na r. 1938 i 1939 oraz na r. 1939-40, jak również 4 projekty ustaw, złożone przez posłów.

Kronika telegraficzna

— W Berlinie wykonano wyrok śmierci na nałogowym przestępcy Jakubie Hueblerze, który ostatnio zastrzelił w Monachium pełniącego służbę policjanta.

— Dokonujący wejścia na górę Tampa koło Braszowa (Rumunia) polski turysta Antoni Jorg poślizgnął się na skałę i runął w przepaść. Turysta polski wstanie b. ciężkim odstawionym został przez ekspedycję ratunkową do szpitala w Braszowie.

— Minister spraw zagr. Rzeszy von Ribbentrop opuścił Włochy, udając się w drogę powrotną do Niemiec.

— Ludność Kłajpedy zmniejszyła się ostatnio i wynosi obecnie 50.000, w tym około 600 Żydów. Prawie 3000 Żydów opuściło Kłajpedę przed wkroczeniem Niemców i wywędrowało do Litwy.

— Gaston de Micard, kierownik francuskiej ekspedycji polarnej, w północnej Grenlandii ciężko zachorował. Ponieważ w obecnej porze żaden statek nie ma możliwości do trzeć aż do 77 st. szerokości północnej, gdzie obecnie znajduje się ze swą wyprawą hr. Gaston de Micard, przeto ekspedycja ratunkowa będzie musiała wyruszyć samolotem z Norwegii.

— Wczoraj obchodzili Włochy trzecią rocznicę założenia imperium, połączonej ze świętem armii. W Rzymie na Via del Impero król Emanuel III przyjął wielką re-

— W kwietniu zginęło na skutek rozruchów w Palestynie 60 osób, a 56 odniosło rany. Wśród zabitych było 40 Arabów (w tej liczbie 23 powstańców), 15 Żydów i 5 Anglików. W miesiącu tym arabscy powstańcy dokonali 60 napadów na 39 osiedli żydowskich. Wojska angielskie przeprowadziły w tym miesiącu rewizję w 110 wsiach arabskich, konfiskując 212 karabinów, 40 rewolwerów, 11.630 naboju oraz 43 granatów ręcznych i bomb.

— Na obszarze kłajpedzkim zostały utworzone w trzech miejscowościach żeńskie obozy pracy. Uczestniczki obozów mają się m. in. przygotować do pomocy w żniwach.

— Urzędowy „Lietuvos Aidas“ z dniem wczorajszym zaczął ukazywać się trzy razy dziennie.

wię wojskową oraz wręczył 18 wojennych odznaczeń rodzinom legionistów, poległych w Hiszpanii.

— Do Stambułu przybył król Ahmed Zogu z małżonką Geraldiną, następcą tronu Is Kanderem, siostrami oraz świtą, składającą się z 75 osób. Wśród świty znajdowało się kilku członków byłego rządu albańskiego. Wśród bagażu królewskiego znajdował się m. in. luksusowy samochód, podarowany królowi Zogu w swoim czasie przez Hitlera. Na razie król osiedlił się w najlepszym w Stambule hotelu „Pera Palace“, gdzie zajął aż cztery piętra.

Jan Kołosowski

emeryt D. O. K. P. Wilno

zmarł dnia 9 maja 1939 r. w wieku lat 64.

Wyprowadzenie zwłok z domu żaloby ul. W. Pohulanka 47—1 do kościoła Serca Jezusowego nastąpi w dniu 10 maja o godz. 10-ej, gdzie zostanie odprawione nabożeństwo żałobne.

Eksportacja z kościoła na cmentarz św. Piotra i Pawła na Antokolu odbędzie się w tymże dniu o godz. 17 (5 popoł.) o czym zawiadamiają pogrążeni w żalobie

Synowie i Rodzina

W czwartek 11 maja w dziesiątą bolesną rocznicę śmierci s. P. Restytuta Sumoroka

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Jerzego o godz. 8 min. 30,

o czym zawiadamiają

DZIECI

Zdementowana pogłoska

o mediacji Papieża w sprawie sporu polsko-niemieckiego

CITTA DEL VATICANO, (Pat). Wiadomość o rzekomym projekcie Papieża Piusa XII w sprawie zwołania konferencji 5 mocarstw z udziałem Anglii, Francji, Niemiec, Włoch i Polski, celem rozwiązania aktualnych sporów międzynarodowych oceniana jest w miarodajnych kołach Watykanu jako absurdalna.

Wspomniane koła podkreślają, że Papież troszczy się głęboko o utrzyma-

nie pokoju, ale sądzi, że najważniejszym środkiem wiodącym do tego celu są normalne drogi dyplomatyczne.

Koła te wyrażają również przekonanie, że podczas rozmów odbywanych przez nuncjuszy apostolskich w paru stolicach europejskich, przedstawiciele Watykanu dali wyraz życzeniu Ojca Św., aby istniejące trudności rozwiązane zostały w sposób pokojowy.

Symboliczna rocznica Joanny d'Arc

Prezydent Lebrun o zadaniach Francji

PARYŻ. (Obsł. sp.) Szlachetnie sprawozdania z uroczystości obchodu rocznicy Joanny d'Arc w Orleanie, zamieszcza wczorajsza prasa paryska, podkreślając symboliczne znaczenie tegoż rocznicowego zebrania ku czci bohaterki Francji.

Na przyjęciu w ratuszu prezydent Francji Lebrun wygłosił przemówienie, w którym podkreślił, że w obec-

nych czasach, tak samo groźnych dla Francji, jak za czasów Joanny d'Arc, cała Francja powinna się solidować i stawić statecznie czoło nadejmującemu niebezpieczeństwu.

Na zakończenie odbyła się wielka rewia wojskowa, która w dobitny sposób podkreśliła wojenną potęgę Francji i wysoki stopień jej przygotowania wojennego.

Dwie olbrzymie katastrofy

Samolot spowodował śmierć 20 osób. — Wybuch w fabryce celulozy pociągnął śmierć 30 osób. — Setki rannych

QUITO, (Ekwador), (Pat). W dniu wczorajszym samolot wojskowy, dokonujący lotów pokazowych nad centrum miasta Guayaquil, spadł z nieznanych dotychczas przyczyn i stanął w płomieniach. Pilot zginął na miejscu. Skutkiem eksplozji zbiornika z benzyną, poniosło śmierć 20 osób, a kilkadziesiąt odniosło rany.

Eksplozja spowodowała prócz tego pożar kilku bloków drewnianych domów. Akcja ratunkowa była niezwykle utrudniona z powodu braku wody.

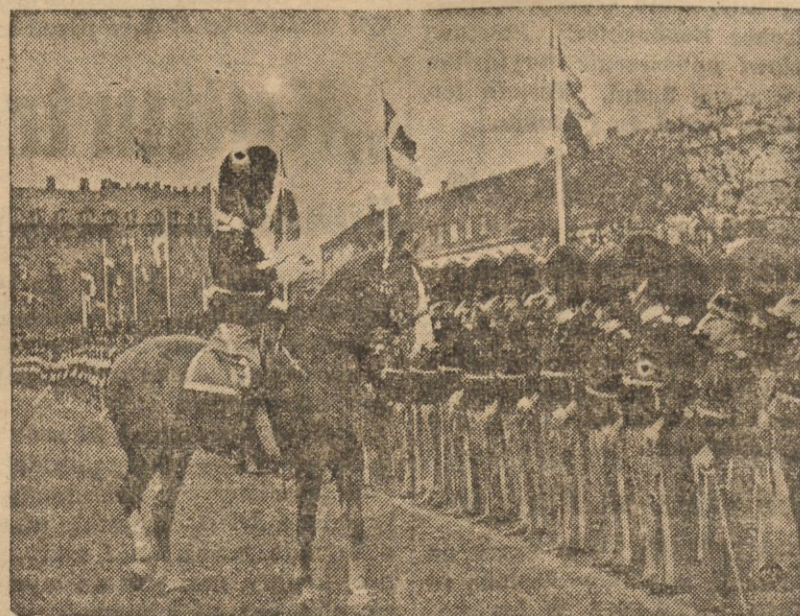
Wyrządzone szkody wynoszą przeszło 200 tys. dolarów.

TOKIO, (Pat). W jednej z fabryk celu-

lozy w Tokio wydarzyła się wielka eksplozja, wskutek której zginęło na miejscu 18 robotników, zaś około 200 innych poniosło rany. Ponadto wywiązał się pożar, który zniczył 9 wielkich budynków fabrycznych i kilkanaście domów mieszkalnych.

TOKIO, (Pat). Liczba śmiertelnych ofiar eksplozji w fabryce celulozy wzrosła, wskutek zgonu kilkunastu ciężko rannych robotników do 30. Jak wykazało dotychczasowe śledztwo, przyczyną katastrofy było zaprzeszenie ognia z paleniska lokomotywy fabrycznej, przejeżdżającej w pobliżu składu materiałów celulozowych.

Jubileusz króla duńskiego

Król Dani Christian X obchodził onegdaj jubileusz 50-lecia wstąpienia do szeregów armii duńskiej. Ten jubileusz króla Dani odbył się podczas wielkiej parady wojskowej w Kopenhadze. Król Christian X przed oddziałem swej gwardii

Już w czerwcu odbędzie się pobór rekruta w Anglii

LONDYN, (PAT). — Izba Gmin uchwaliła ostatecznie ustawę o powszechnym obowiązku służby wojskowej. Ustawa przeszła bez wszelkiej dyskusji i to w formie odrzucenia przez izbę demonstracyjnego wniosku Labour Party, domagającego się utrzymania zasady służby ochotniczej. Po odrzuceniu przez większość 387 głosów przeciw 145, Labour Party wyraziła zgodę na przyjęcie ustawy bez przeprowadzania formalnego głosowania nad samym wnioskiem rządowym.

Ustawa przewiduje obowiązek przymusowych 6-miesięcznych ćwiczeń wojskowych dla mężczyzn w wieku lat 20 i 21. Pierwszy pobór rekruta odbędzie się już w czerwcu r. b.

LONDYN, (PAT). — Ministerstwo wojny ogłosiło, że stan liczebny armii terytorialnej w dniu 30 kwietnia rb. wynosił 258.383 ludzi, to znaczy,

Książka kształci, bawi, rozwija

Czytelnia Nowości

Wilno, ul. Św. Jerzego 3

OSTATNIE NOWOŚCI

Lektura szkolna — Beletrystyka — Naukowe — Wyszuka na prowincję

Czynna od 11 do 18.

Kaucja 3 zł. Abonament 1.50 zł

że w ciągu 12 miesięcy armia terytorialna wzrosła o 83.325.

Jak wiadomo, armia terytorialna została postawiona na stopie gotowości wojennej i podwojona. Doprowadzona ona będzie do 340.000 ludzi, wobec czego dla osiągnięcia przewidzianego poziomu potrzeba 80 tys. ochotników.

Z kim są Węgrzy?

BUDAPEST, (Pat). Wczoraj „Pester Lloyd“ zamieszcza artykuł wstępny pt. „Otwarte pytanie wobec Polski“, w którym występuje przeciwko nieprzyjaznym dla Węgier wystąpieniom prasy polskiej.

Niemcy groźnie wymachują szabelką włoską...

BERLIN. (Obsl. sp.) Propaganda niemiecka nie szczędzi wysiłków, by w dalszym ciągu rozdmuchiwać „epokowe“ znaczenie paktu mediolańskiego, co do którego prasa światowa

ustosunkowała się jak do nowej próby zastraszenia. Dla tej propagandy nie było gratką było wojownicze wystąpienie dyktatora Włoch, na zwo-

lanym posiedzeniu Najwyższej Faszystowskiej Rady Wojennej, gdzie Mussolini w bardzo różowych barwach przedstawił efektywa armii włoskiej.

Węgry mają okupować Słowację?

LONDYN. (Obsl. sp.) Dzisiejsze pisma angielskie donoszą, iż ostatnio na granicy Słowacji zauważono wielką koncentrację wojsk węgierskich. Angielskie dzienniki donoszą o rzekomym zamiarze Węgrów zaj-

ęcia Słowacji za zgodą Niemiec.

Jednocześnie w Bratysławie rozpoczęły się wczoraj narady niemiecko-słowackie nad wykonaniem wojennej klauzuli słowacko-niemieckiego układu, przewidującego szerokie upra-

wienia dla Niemiec pod względem zakładania baz wojennych na terenie Słowacji.

W Londynie uparczywie utrzymują, że Słowację czekają nowe przejęcia.

Niemcy już wyciągnęły chciwą dłoń po naftę rumuńską

70 „speców“ przybyło do Konstanzy

BERLIN. (Obsl. sp.) Do Konstanzy, jak podaje Niemieckie Biuro Informacyjne, przybyło 70 niemieckich

inżynierów-geologów, których zadaniem jest odnalezienie nowych złóż naftowych w Rumunii.

Jak z tego widać, Niemcy już wyciągają swą chciwą dłoń po tak im potrzebną naftę rumuńską.

Bunt w zakładach Kruppa

Robotnicy muszą pracować po 10 godzin dziennie

Z Essen nadchodzą alarmujące wiadomości o poważnych fermentach wśród robotników, zatrudnionych w zakładach Kruppa.

Robotnicy buntują się przeciw 60-godzinnemu tygodniowi pracy i głośnym placom. Wobec opornych

robotników Gestapo stosuje represje, przeprowadzając aresztowania.

W ostatnich dniach UWIEZIONO 500 ROBOTNIKÓW. Co 10. spośród aresztowanych zostaje pociągnięty do sądowej odpowiedzialności za sabotaż. Krążą pogłoski o aresztowaniu wielu robotników. We-

dług doniesień pism londyńskich, w zakładach Kruppa doszło do ostrych zająć między polcją i robotnikami.

W niektórych oddziałach zakładów Kruppa praca odbywa się pod nadzorem funkcjonariuszy Gestapo, uzbrojonych w ręczne karabiny maszynowe.

Główny teoretyk Hitlerysty myśli o aneksji Rzymu

Główny teoretyk hitlerysty Alfred Rosenberg miał w tych dniach odezwać w Akwizgranie (Aachen), gdzie koronowali się dawni cesarze niemieccy.

Rosenberg oświadczył m. in., że pod dachem Niemiec Adolfa Hitlera musi się znaleźć wszystko, co należało do Niemiec w okresie tysiąclecia ich dziejów. Nowa epoka — mówił Rosenberg — otwiera się przed narodem niemieckim. Hasło: jeden naród, jedna Rzesza już jest przedawnione(!). Obecnie, jak pokazała okupacja Czech i Moraw, Rzesza niemiecka winna objąć wszystkie narody dawnego Imperium Germańskiego.

Symbolem Wielkich Niemiec staje się tedy Imperium Karola Wielkiego, obejmujące Anglię, Francję, Szwajcarię, Holandię, Belgię, połowę Włoch wraz z Rzymem, część dzisiejszej Ju-

gosławii i Węgier i około 2/3 dzisiejszych Niemiec. A jeżeli mowa o tysiącleciu dziejów Niemiec, to można — jak się chce — zażądać także połowę Polski.

Tak wyobraża sobie „Lebensraum“

główny teoretyk hitlerysty.

A Hitler w swej ostatniej mowie „obrazził się“ na Roosevelta za to, że ten śmiało zażądał gwarancji nieagresji na kraje, które wedle Rosenberga „powinny“ należeć do Niemiec!

Dr Kleist w Kownie

KOWNO, 8.V. — Od paru dni bawi tutaj kierownik wydziału polityki zagranicznej partii hitlerowskiej, dr Kleist.

Koła, zazwyczaj dobrze poinformowane, utrzymują, że przyjazd jego nastąpił wskutek niedowierzania miarodajnych czynników berlińskich informacjom posła niemieckiego w Kownie, dr Zechlina, w sprawie sytuacji na Litwie.

Ponoć dr Zechlin, nalegając na przyspieszenie zajęcia Kłajpedy oraz

po jej zajęciu, miał zapewnić Berlin, że Litwa w żadnym wypadku nie pójdzie na zacieśnienie stosunków z Polską. To też zapowiedź wizyty gen. Raszikisa w Polsce miała wywołać w Berlinie sensację i poderwać całkowicie zaufanie do dra Zechlina.

W związku z tym dr Kleist, ma jakoby polecenie od min. von Ribbentropa zorientować się na miejscu co do istotnych zamiarów polityki litewskiej.

(Gaz. Handl.)

Ofiarność świata pracy na rzecz armii

Moment uroczystego przekazania na placu Marszałka Piłsudskiego w Warszawie w dniu 7 maja br. sprzętu wojennego armii, ufundowanego przez robotników, przeszkolonych w Zjednoczeniu Polskich Związków Zawodowych.

Moment przekazania wojsku ciężkich karabinów maszynowych, ręcznych karabinów maszynowych i granatów, zakupionych ze składek górników i szerokich warstw miejskiego społeczeństwa w Pietwałdzie na Śląsku Żaluziańskim. Widzimy ufundowaną przez górników broń, przybraną zielenią i kwiatami. Obok stoi warka honorowa górników.

Polityka i finanse

Kto opanuje Bank Wypłat Międzynarodowych: „osł“ czy „demokracje“?

LONDYN, (Pat). W Bazylu ma się odbyć doroczne walne zebranie akcjonariuszy banku wypłat międzynarodowych. Koła finansowe w Londynie wyrażają w związku z tym obawy, że ostatnie zmiany polityczne w Europie i zwiększenie wpływów Berlina i Rzymu na politykę finansową i gospodarczą szeregu państw europejskich może pociągnąć za sobą opanowanie banku przez państwa osi — przez skoncentrowanie większości akcji pod ich dyspozycją. Państwa osi oraz do nich zbliżone (Niemcy, Włochy, Japonia, Węgry, b. Austria, b. Czechosłowacja) posiadają razem 75.000 akcji, natomiast Anglia, Francja, USA i Polska rozpo-

ządzają 63.313 akcjami. Na pozostałe państwa przypada 60.872 akcji, z czego najwięcej ma Belgia — 19.772 akcji.

Gdyby państwom osi udało się na klonić niektóre państwa tej ostatniej grupy do pójscia pod ich dyspozycją — Berlin i Rzym mogłyby opanować tę międzynarodową instytucję bankową i wykorzystać kapitał banku dla udzielania sobie różnych kredytów. Gdyby to nastąpiło (w Anglii uważa się to za wątpliwe, ale nie wykluczone) Niemcy i Włochy, które są dłużnikami tego banku otrzymałyby pełny zarządek nad kapitałem wierzycieli.

3 Komitety, 5 upatrzonych miejsc i ani jednego pomnika

Mija już 34-letni jubileusz rozpoczęcia zbierania składek na budowę

W nadchodzący czwartek zostanie ostatecznie uchwaloną sprawa miejsc, gdzie ewentualnie stanąć by powinien pomnik wileński Adama Mickiewicza, mianowicie Prezydium Rady Miejskiej, które przejęło zarówno kwestię finansową jak i kompetencję organizacyjną budowy zadecyduje gdzie mianowicie wznosić się będzie pomnik wieszczą. Jak słyhać, najwięcej szans powodzenia ma prop. kt. p. inżyniera Narębskiego, który wskazuje jako miejsce najodpowiedniejsze dla pomnika ulicę Św. Anny u wylotu Królewskiej nieopodal zaś wejścia do ogrodu po-Bernardyńskiego. Miejsce bezspornie bardzo ciekawe i monument Adama na malowniczym tle Góry Zamkowej będzie się przedstawiał efektownie. Mickiewicz-romantyk z wyżyn swego, o zmodernizowanej koncepcji światowitowego słuca będzie snąc zawrócony twarzą w stronę tych zaułków

pobliskich, gdzie poeta pisał „Grażynę“ (rok 1822) i balladował w swym najpierwszym mieszkanku wileńskim (rok 1815).

Oczywiście w Komitecie Magistrackim pewna ilość członków obstawać będzie za ustawieniem pomnika wieszczą jeśli nie na placu Ratuszowym, gdzie projektowano jeszcze w r. 1905, to w myśl wniosku, jak się zdaje dziś całkiem upadłego, przy ul. Mickiewicza (róg Wileńskiej). Niektórzy, co prawda, chcieliby widzieć pomnik autora „Dziadów“ na placu Łukiskim na tle ad hoc przygotowanego bujnego rozkrzewienia skweru. Gdyby nie ten wzgląd, że pomnik w razie wzniesienia go czy to nieopodal Ratusza czy znów w dalszej odległości Katedry Wileńskiej perspektywicznie nie dość pomyslnie mógł osiągnąć wyniki, to jednak oba dawniej upatrywane punkty przy ul. Wielkiej

zarówno jak i przy ul. Mickiewicza byłyby terenem dla monumentu podatnym.

Tak więc spodziewać się ostatecznie należy, że pomnik wieszczą stanąć może już w roku przyszłym u wylotu ul. Św. Anny, ma się rozumieć po zburzeniu stojących tu na przeszkodzie paru budowli. Sprawa ta jednak pociągnąć musi znaczne wydatki, jakże niezasobnego pod względem pieniężnym, Komitetu Budowy Pomnika.

Sprawa uczczenia autora Konrada Wallenroda i Pana Tadeusza przez społeczeństwo wileńskie, jak wiadomo nie mogła być należycie zrealizowaną w przeciągu niespełna 34 lat, już to z powodu zakazu władz rosyjskich, już to z winy Komitetów budowy pomnika. Pierwszy Komitet bowiem, zorganizowany w r. 1905 drogą plebiscytu prasowego, składał się zaled-

wie z 9 członków; inicjatorem wzniesienia pomnika był Adam Karpowicz, prawnik i potrosze literat romantyzujący, prezesem jednak Komitetu obrany został energiczny działacz społeczny i wybitnie utalentowany przez Czesław Jankowski, oprócz 2 pomienionych członków, Karpowicza i Jankowskiego czynni byli w Komitecie prałat ks. Jan Kurczewski, artyści-malarze Bolesław Rusiecki, Stanisław Siostrzenkiewicz i Ferdynand Ruszczyk, dalej literaci Władysław Zahorski (lekarz z zawodu); i Lucjan Uziębło, wreszcie obywatel ziemski Jan Baliński z Jaszun, wnuk znakomitego historyka Michała B. Ów to właśnie Komitet staraniem głównie Ruszczyka postanowił zbudować monument wieszczą przy placu Ratuszowym. Na ów cel zdołano zebrać zaledwie 4.000 rubli, dalsze gromadzenie funduszy zostało zakazane przez rząd carski; skarbnik Komitetu

czcigodny prałat Kurozewski oddał zebrane pieniądze, za zgodą ofiarodawców, na rzecz Wileńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, które wkrótce po likwidacji pierwszego Komitetu budowy pomnika zostało założone z inicjatywy prof. Alfonsa Parczewskiego przy pomocy dra Zahorskiego.

Z powyższego widzimy, że spośród 9 członków Komitetu Mickiewiczowskiego 8 członków przeniosło się do wieczności. Prezesem 2. Komitetu budowy pomnika już po wskrzeszeniu Ojczyzny naszej został energiczny społecznik nasz nieodżałowany prof. Ruszczyk. Wreszcie w trzecim społecznym Komitecie przewodniczył szanowny generał Lucjan Żeligowski. W tym ostatnim Komitecie znajdowało się około 170 członków.

A więc były trzy komitety, wielu członków, a pomnika, jak dotąd, nie ma. Nadwiljanin.

Nożycami przez prasę

WIZYTA GEN. RASZTIKISA.

Wizyta Wodza Naczelnego armii litewskiej w Polsce stała się tematem artykułów prasy warszawskiej. Ton artykułów jest serdeczny. Prasa polska wita w osobie gen. Rasztikisa najwybitniejszego przedstawiciela armii litewskiej istotnej gwarantki Niepodległości Litwy.

„Najmilszy gość“, takim tytułem zaopatrzył swój artykuł wstępny „Kurjer Warszawski“.

Lat gynoja Lietuval... Tym okrzykiem wita Polska przybywającego do nas w odwiedziny gen. Stasysa Rasztikisa wodza naczelnego wojska litewskiego. Niech żyje Litwa!

Są to odwiedziny bez nieporozumień i bez niedomówień. Pierwszy żołnierz Litwy przybywa z Kowna do Warszawy na zaproszenie pierwszego żołnierza Polski. Ten uścisł dłoni wyraża pojmowaną najszerzej, po rycersku, równość dwu narodów i dwu państw.

Odrębność narodową Litwy, moeno wykute oblicze etnologiczne litewskie, męskie i prawe usposobienie narodu litewskiego i piękne zasoby jego swojskiej twórczości, Polska cała nie tylko szanuje, ale i miłuje serdecznie, jako klejnot bratni i barwę własną i chlubną Litwy w tęczy życia europejskiego.

My wszyscy w Polsce, jak nikt inny na świecie, radujemy się szczerze i gorąco pełną wolnością i samostojnością Litwy. Pragniemy, dziedzinie i nieuleczalnie, przyjaźni z nią i współpracy i nawet współżycia. Lecz nigdy innego, jak tylko takiego, jakiego, zgodnie z Polską, ze chce sama Litwa.

To jest nasze, Polski dzisiejszej, rzetelnie dane dzisiejszej Litwie, słowo czci i wiary.

Tok dziejów, w swych nieuchronnych w ciągu stuleci nawrotach tam, gdzie nieprzerwanie żyją te same ludy, na tych samych ziemiach, przy tych samych morzach i nad tymi samymi rzekami, postawił dzisiaj mowu Polskę i Litwę wobec zadań walki o byt, o samodzielną, o równorzędną, o potęgę, które przodkowie nasz przed sześćdziesiąt laty podjęli i spełnili ku wielkopomnej chwale dla dobra obu narodów.

NARÓD, KTÓRY NIE OBAWIA SIĘ BRONI!

W tonie serdecznym utrzymany jest również artykuł „Gazety Polskiej“ poświęcony wizycie. Artykuł podkreśla wysokie zalety bojowe armii litewskiej.

Litwini byli w historii zawsze narodem, który nie obawiał się broni. Liczne pola bitew we wschodniej i północnej Europie zroszone zostały krwią żołnierza litewskiego, począwszy od czasów średniowiecznych aż do czasów najnowszych. Niepodległość swoją dzisiaj Litwini okupili również krwią swojego żołnierza. Fakt ten sprawia, iż do litewskiej woli obrony niezawisłości i niepodległości państwa można mieć zupełne zaufanie. Wola ta wyraża się w państwie litewskim od samego początku w tworzeniu armii i w ciągłym staraniu o nią jako o jedyną niezawodną gwarancję niepodległości, oraz w rozwijaniu cnot i ducha żołnierskiego w całym narodzie. Wyraża się wola ta dalej w pozie, którą armia zajmuje w życiu narodu i państwa. Pozycja ta jest bardzo duża. Czasy są zresztą takie, że w każdym narodzie, który zdecydowany jest bronić swej niepodległości, oczy wszystkich patriotów z miłością spoglądają na armię. Gdyby po tej oznace władz gotowości Litwinów utrzymania bezwzględnej suwerenności własnego państwa, można śmiało stwierdzić: decyzyja taka w pełni istnieje.

CELEM WIZYTY JEST PIERWSZY KONTAKT OSOBISTY

Tygodnik „Zespół“ omawia cele wizyty i podkreśla wspólną przeszłość obu Wodzów.

Spotkanie Marszałka Śmigłego-Rydza z gen. Rasztikisem jest spotkaniem wodzów dwu armii, które pomimo wojennych subiektywnych animozji swym cichym narzuconym przez obiektywne bieg wypadków współdziałaniem, również i w 1919 r. niejako potwierdzały słuszność hasła „za naszą i waszą wolność“.

W tych walkach niepodległościowych brali czynny udział zarówno Stanisław Rasztikis, jak i Edward Śmigły-Rydz. Jest rzeczą niezmiernie charakterystyczną, że zarówno pierwszemu jak i drugiemu wypadło głównie walczyć przeciwko bolszewikom. Rasztikis był nawet dwa razy ranny w walkach z bolszewikami i wskutek odniesionych porażek drugi ran, dostał się w sierpniu 1919 r. do niewoli bolszewickiej, z której uwolnił w kwietniu 1920 r.

I otóż obecnie, w chwili, która jest tak samo decydującą dla „waszej i naszej wolności“ Stanisław Rasztikis spotka się z Edwardem Śmigłym-Rydzem, spotkają

Sahara przestanie być pustynią

Sztuczne morze użyci martwy piasek

Przed tysiącami lat Sahara nie była pustynią, jak obecnie. Wówczas jej pocięcie na krawężnikach północnych były uprawiane. Krótkowzroczność jednak i nieogędnosć ludzka, które pozwały zniszczyć roślinność pokrywającą piaski, liczne wojny, które zrujnowały urządzenia nawadniające, oddały te tereny piaskom na zagładę, a dziś za bardzo już zmienić się tam klimat, za bardzo rozrosły wielkie tereny pustyni, by móc cokolwiek uratować i naprawić. Chyba tylko jakaś genialna idea mogłaby zniwelować skutki dawnej ludzkiej nierozwagi. I otóż idea taka powstała. Powstała w umyśle człowieka, który przez lata całe pracował nad rozwiązaniem problemu ożywienia Sahary.

Był nim Belg, inżynier Soergel. Plan jego dokładnie i drobiazgowo opracowany, poparty obliczeniami, nie jest bynajmniej fantazją. Należy jeszcze zaznaczyć, że plan ten jednocześnie rozstrzyga kilka zagadnień, a więc: poza użyciem Sahary i zwalczaniem fatalnego klimatu kotlin Środkowej Afryki, spowoduje uszluszenie największych rzek Czarnego Łądu.

A oto szczegóły tego genialnego planu: Olbrzymia rzeka Kongo, stanowiąca zbiornik wód i będąca zarazem rozsądnym zabójcą wilgoci na przestrzeni tysięcy kilometrów kw. zanim odprowadzi swe wody do Oceanu Atlantyckiego, musi się przebiec przez wysokie wzgórza, otaczające zewsząd jej kotlinę. Jest to wążów szerokości czterech kilometrów, wyłożony przez istniejące w tym miejscu swego czasu morze. Pozostałe po spłynięciu do oceanu wody stworzyły dzisiaj rzekę Kongo.

Gdyby w takim wężowicie zbudować wielką tamę (długości 4 km), co byłoby przedsięwzięciem imponującym, ale zupełnie możliwym przy dzisiejszym stanie techniki, powstałoby znowu wielkie morze Kongo.

Woda po spiętrzeniu do wysokości 500 metrów zalałaby całą kotlinę i zaczęłaby się przelewać przez najniższą część wału otaczającą ją, to znaczy w stronę jeziora Czad, a tym samym i w kierunku Sahary.

Jezioro Czad, podtrzymywane przez nieznaczne i często wysychające, ostatnio zaś stale zmniejszające się rzeki, uzyskałoby potężny dopływ wód.

Leży ono zresztą o 100 metrów niżej od poziomu przyjętego w założeniu morza Kongo. I tu jest już podejście do samej Sahary: oto tworzący się nadmiar wód w jeziorze Czad spływałby aż do Morza Śródziemnego, przechodząc koło pustynnych gór Hoggaru.

Powstałby drugi potężny Nil, który nie tylko nawodniłby znaczne połacie Sahary, ale przez wielkie nagromadzenie wód zmieniłby radykalnie i jej klimat, gdyż wilgoć spowodowałaby opady.

Równoległe do tego zagadnienia, opracowany jest również plan stworzenia morza Wiktorii, zaczynającego się przy mieście Livingstone nad Środkowym biegiem rzeki Zambezi w pobliżu potężnego wodospadu Wiktorii. Ten rezerwat znowu mógłby zwalcząć niezdrowy klimat dorzecza Zambezi i udostępnić dla uprawy pustyńne tereny Kalahari.

Wracając jednak do zasadniczego planu genialnego inżyniera, trzeba zrozumieć i drugą wielką korzyść, jaką on daje. Mianowicie, przy odprowadzeniu tak wielkich ilości wód

i przy zużytkowaniu ich do nawodnienia terenów suchych, malaryczny i niezdolny dla kolonistów klimat Kongo zmieniłby się zupełnie, główna bowiem jego przyczyna — rozewiska wodne — zostałyby usunięte. Nie wyczerpuje to jednak wszystkich korzyści, jakie daje ten plan.

Nadmiar wód morza Kongo nie spadałby w postaci wodospadu, lecz przepuszczany przez śluzy, umożliwiłby komunikację wodną. Obok wielkiej tamy, odgradzącej rzekę Kongo od Atlantyku, powstałaby podobne śluzy i w ten sposób niedostępna dziś w wielu miejscach dla nawigacji rzeka Kongo, stałaby się ogromną arterią komunikacyjną.

Gdy zaś weźmiemy pod uwagę spływ wód do Morza Śródziemnego, to powstają zupełnie nowe możliwości komunikacyjne wzdłuż całej Półn. Afryki.

Wielkie wodospady ogromnej tamy zachodniej przy spadku wód z wysokości 500-metrowej mogłyby poruszać elektrownie, dające potężną siłę. Zamiast piętrzyć wody aż do wysokości 500 m i w ten sposób dopiero otrzymać spływ wody do Czadu, można by było przekopać nieco niżej tunel, którym woda spływałaby na północ.

Zrealizowanie planu tego genialnego człowieka pozwoliłoby wielu milionom ludzi osiedlić się w Afryce, znaleźć tam pracę i do-

brożyć, a w dalszej konsekwencji nastąpiłoby kolonialne odciążenie dla przedwójnej Europy.

Co właściwie stoi na przeszkodzie realizacji tego programu? Nic w nim nie ma nie realnego, wszystko jest obliczone i nie przekracza ludzkich możliwości. Kapitały potrzebne na wykonanie tego dzieła powinny być znalezione. Przecież w obłędnym wysięgu zbrojeń wydaje Europa rocznie wiele miliardów; tu wystarczyłby jednoroczny budżet wojenny.

Największą przeszkodę stanowią... armaty, stworzone przez imperializm, które trzeba do czegoś użyć, skoro się ich tyle już przegotowało. Inne państwa dla obrony muszą również budować armaty i nie mogą się zajmować pięknymi projektami rozwiązania zagadnienia ludnościowego Europy.

Dlatego też może i nie zostanie zrealizowany ten piękny plan, mądry i głęboko paacyfistyczny plan rozwiązania jednej z największych bolączek Europy.

Dopiero po najbliższym wojnie, gdy zginą niezliczone masy ludzi, może dojdzie się do przekonania, że dzieło niszczenia i zabijania nie da ludzkości zamierzonych wyników i że jednak należy zająć się realizacją tego zaplanowanego dotąd twórczego planu, który nie uważa ludzi jedynie za mięso przeznaczone dla armat.

Litwa kupuje narybek wileńskiej siei i sandacza

Dzięki inicjatywie Rybacko-Biologicznej Stacji Hodowlanej w Białej Wace niedawno odszedł pierwszy transport naszej produkcji rybnej do Litwy, a mianowicie został wysłany narybek siei polskiej produkcji, pochodzącej ze znanego jeziora Pejpus. Również dzięki inicjatywie Ryb. Biologicznej Stacji ten cenny gatunek ryby został rozpowszechniony w gospodarstwach stawowych i w większości naszych jezior na Wileńszczyźnie i Suwalszczyźnie, wobec czego sieja sta-

nowi obecnie podstawę nowego u nas przemysłu rybnego.

Ministerstwo Rolnictwa na Litwie zamówiło na wylegarni w Białej Wace wyłęg różnych gatunków ryb. Nie dawno odbyło się święto zarybienia polską produkcją jezior litewskich.

Obecnie przedstawiciel Litewskiego Min. Rolnictwa bawi w Wilnie celem zakupienia w Białej Wace większej partii materiału zarybieniowego — sandacza.

Możliwości mobilizacyjne Rumunii

CZERNIOWCE, (PAT). — Wychozące w Cluj (Siedmogród) pismo „Tribuna“ zamieściło statystykę dotyczącą możliwości mobilizacyjnych Rumunii na wypadek wojny. Według danych, przytoczonych przez dziennik, Rumunia posiada w chwili obecnej 10 milionów 750.000 mieszkańców, w tym 49 procent mężczyzn. Liczba tych ostatnich w wieku od 15 do 19 lat wynosi 1.200.000, w wieku od 20 do 44 — 3.300.000 i od 45 do 54 — 800.000.

Razem może więc Rumunia zmobilizować 5 milionów 300 tys. ludzi.

Niemcy polują na amerykańską naftę?

WASZYNGTON, (PAT). — W tej chwili kołach przemysłowców naftowych krąży pogłoska, jakoby w Meksyku przebywał dr Schacht. Stać się on ma podobno o nawiązanie kontaktu z prezydentem Cardenas, w celu zawarcia pomiędzy Meksykiem a Rzeszą umowy naftowej.

Brazylijska milionowa afera

PORTO ALEGRO, (PAT). Donoszą z Rio de Janeiro, że w związku z samobójstwem milionera Francuza Paula Deleuze, przeprowadzono rewizję jego prywatnego archiwum i korespondencji. Stwierdzono przy tym, że dorobił się on poważnej fortuny 130 milionów milrejsów na czarnej giełdzie.

25 batów otrzymał za chwalenie polskiego masła inż. Niemiec

Niemia przygoda spotkała niemieckiego inżyniera, zamieszkałego w Częstochowie. Jedząc z rodziną śniadanie w Niemczech, zdumiał się bardzo brakiem masła, dodając, że w Polsce można jeść doskonałe masło choćby wagonami, jeśli naturalnie ma się na to pieniądze. Dzieci słysząc tę rozmowę, podzieliły się nią z towarzyszkami zabaw na podwórzu. Za dwie godziny już było „Gestapo“, które odtawilo inżyniera do granicy polskiej, wlepiając mu na poźegnania 25 batów.

Nie tedy dziwnego, że inżynier, po powrocie do Częstochowy, zdjął przede wszystkim ze ściany portret „Führera“, aby go wyrzucić w niezbyt godne miejsce. Tak tedy przez polskie masło Hitler stracił zwolennika.

Zmiana na stanowisku przedstawiciela Watykanu w Litwie

KOWNO, 7.V. Charge d'affaires Stolicy Apostolskiej w Kownie ks. arc. A. Arata został odwołany. Następcą jego mianowano mons. G. Burzio, dotychczasowego sekretarza nuncjatury.

Należy zaznaczyć, że mons. Arata reprezentował Watykan w Litwie od r. 1931 z tytułem nuncjusza. Wobec pogarszających się stosunków z Litwą Stolica Apostolska odwołała w r. 1935 nuncjusza, mons. Arata został wówczas nuncjuszem w Estonii i Łotwie z rezydencją w Rydze i zarządzał nadal nuncjaturą kowieńską jako charge d'affaires.

Obecne całkowite odwołanie mons. Arata z Kowna wiąże się z pogłoskami o bliskim już zakończeniu konfliktu a Watykanem. Wszczęte jeszcze przy rządzie ks. Mironasa rokowania dyplomatyczne, które — nawiasem mówiąc — ostatnio prowadził już mons. Burzio, pozwoliły na uzgodnienie poglądów w sprawie wykonywania konkordatu i odpowiedni układ uzupełniający jest już jakoby przedmiotem obrad rady ministrów. Obecny rząd łatwiej się porozumie z Watykanem, gdyż nie stoi na stanowisku monopolu państwa w dziedzinie nauczania i wychowania, co było dotąd głównym przedmiotem sporu.

Berlin popiera dywersantów ukraińskich

KOWNO, 7.V. „Voelkischer Beobachter“ donosi, że w Niemczech zezwolono ponownie na działalność Ukraińców i utworzono specjalną instytucję dla pośredniczenia pomiędzy nimi a władzami niemieckimi.

Włoska rada wojenna

RZYM, (PAT). — Agencja Stefani donosi: Wczoraj w przeddzień dnia armii, w pałacu weneckim, pod przewodnictwem Mussoliniego odbyło się posiedzenie rady wojennej. Na posiedzeniu obecny był następca tronu ks. Pio montu, marszałkowie Badoglio i Graziani, szef sztabu generalnego Pariani i 12 generałów.

Po wysłuchaniu sprawozdań o wyszkoleniu armii, organizacji ochrony granic i t. d. Mussolini udzielił szeregu dyrektyw i postawił szereg zadań, jakie osiągnąć ma armia włoska.

Tą drogą przepraszam W. P. Kozaka Kazimierza za przykrość, którą mu wyrządziłem w dniu 30.IV. 1939 r. i jako karę za swój postępek składam zi 20 (dwadzieścia) na F. O. N. w Administracji „Kurjera Wil“
Bodo Elsner
Wino, Win 14 4 m. 2

Losowanie 3% premiiowej Pożyczki Inwestycyjnej i c.m.

Pierwsza liczba oznacza nr. serii, druga nr. obligacji.

000 2.000 zł.: 25 — 13 481 — 50 499 —
10 705 — 31 956 — 9 950 — 27 1236 —
44 1253 — 10 1576 — 10 1778 — 31 1860 —
3 1806 — 14 1973 — 31 1990 — 46 2122 —
10 2182 — 9 2456 — 9 2963 — 20 3399 —
26 2424 — 36 3669 — 40 3764 — 27 3840 —
37 3917 — 37 4186 — 20 4295 — 29 4463 —
44 4577 — 29 3998 — 27 5308 — 27 5443 —
40 5476 — 49 5912 — 10 60 36 — 50 6082 —
46 6082 — 37 6121 — 49 6175 — 29 6668 —
29 6668 — 36 6797 — 40 6924 — 40 6917 —
6 6973 — 27 7082 — 3 7126 — 31 7111 —
36 7131 — 27 7306 — 6 7268 — 8 7239 —
10 7283 — 31 7520 — 10 7171 — 20 7903 —
10 7909 — 20 8202 — 31 8209 — 10 8339 —
36 8448 — 3 8536 — 29 8724 — 27 8737 —
10 8815 — 20 8974 — 37 8995 — 28 9054 —
26 9069 — 31 9196 — 46 9376 — 10 9896 —
37 10085 — 50 10119 — 15 10160 — 29 10412 —
10 10614 — 40 10677 — 13 10756 — 27 10756 —
30 10944 — 44 11100 — 37 11252 —
40 11961 — 8 12179 — 13 12235 — 46 12543 —
29 12554 — 32 12619 — 17 12637 —
14 12919 — 36 12995 — 9 13028 — 40 13040 —
37 13201 — 13 13652 — 50 13808 —
29 13898 — 44 14095 — 28 14158 — 20 14234 —
14 14224 — 3 14392 — 28 14527 —
8 14534 — 28 14689 — 37 15007 — 47 15041 —
37 15745 — 40 15801 — 13 15982 —
8 16226 — 36 166606 — 36 16663 — 6 16659 —
9 17024 — 31 17663 — 46 17747 — 29 17755 —
10 18045 — 40 18013 — 31 18063 —
29 18445 — 36 18462 — 6 18537 — 47 18564 —
27 18860 — 3 18954 — 50 18906 — 32 19316 —
47 19690 — 47 19871 — 10 19890 —
28 19892 — 49 19974 — 40 20530 — 32 20541 —
27 20616 — 37 20744 — 32 20787 —
26 21354 — 26 21560 — 46 21677 — 31 21680 —
3 21893 — 10 22204 — 32 22339 — 49 22662 —
6 22707 — 14 22871 — 36 30 673 —
45 727 — 2 809 — 15 873 — 44 1110 —
36 1339 — 2 1346 — 2 1400 — 18 1556 —
15 1632 — 5 1677 — 9 1748 — 1 1806 —
11 1983 — 7 1988 — 7 2060 — 1 2091 —
1 2255 — 44 2277 — 9 2338 — 37 2446 —
30 2544 — 45 2624 — 9 2838 — 13 2847 —
36 2866 — 1 2909 — 5 2956 — 11 3088 —
5 3138 — 30 3143 — 13 3194 — 45 3356 —
5 3400 — 11 3402 — 15 4154 — 29 4236 —
30 4268 — 11 4391 — 7 4410 — 7 4450 —
15 4738 — 7 4828 — 9 4851 — 9 4861 —
9 5047 — 1 5078 — 7 5090 — 36 5096 —
2 5108 — 7 5140 — 18 5518 — 13 5540 —
7 5681 — 15 5726 — 29 5958 — 18 6061 —
29 6136 — 1 6278 — 44 6258 — 45 6298 —
13 6567 — 45 6589 — 18 6629 — 18 6637 —
13 6719 — 36 6972 — 18 7218 — 18 8233 —
37 7320 — 44 7585 — 44 7635 — 11 7735 —
44 7759 — 36 7789 — 37 7800 — 37 7976 —
5 8181 — 9 8257 — 44 8307 — 44 8387 —
2 8464 — 9 8466 — 9 8518 — 13 8513 —
5 8538 — 36 8583 — 37 8561 — 28 8624 —
29 8760 — 13 8899 — 7 8961 — 9 8965 —
45 9038 — 9 9014 — 29 9115 — 45 9542 —
30 9573 — 15 9598 — 7 9863 — 45 9924 —
5 9999 — 37 100 61 — 1 10300 — 13 107377 —
36 10866 — 11 10965 — 13 11055 —
7 11066 — 45 11143 — 15 11140 — 36 11480 —
5 11512 — 9 11737 — 37 11783 —
5 11862 — 37 12140 — 7 12160 — 9 12181 —
18 12366 — 44 12371 — 5 12383 — 11 12389 —
1 112414 — 36 12467 — 44 12582 —
2 12608 — 2 12608 — 2 12606 — 30 12815 —
5 12841 — 15 12876 — 37 12962 —
30 13293 — 13 13372 — 30 13425 — 2 13576 —
13 13598 — 11 13663 — 18 13784 —
45 13898 — 30 13942 — 15 14109 — 2 14113 —
2 14171 — 5 14667 — 15 14400 — 13 14420 —
44 14553 — 7 14673 — 5 14694 — 1 14721 —
37 14968 — 5 15058 — 29 15215 —
11 15233 — 18 15354 — 18 15204 — 29 15573 —
5 15627 — 29 15641 — 36 15714 —
5 15840 — 29 15720 — 13 15816 — 1 15866 —
37 16016 — 6 16050 — 45 15931 — 11 16037 —
1 15341 — 29 16293 — 2 16332 — 2 16338 —
30 16419 — 1 16421 — 18 16383 — 5 16923 —
37 16924 — 45 171198 — 2 17285 — 5 17734 —
29 17773 — 44 17852 — 9 17923 —
5 17926 — 44 18152 — 15 18206 — 18 19311 —
30 18494 — 1 18535 — 45 18504 — 36 19688 —
0 18704 — 29 18739 — 37 19001 —
29 19037 — 189158 — 2 19194 — 5 19207 —
7 19231 — 5 19351 — 37 19552 46 19663 —
15 19703 — 15 19803 — 30 19771 —
13 19771 — 13 19866 — 5 19912 — 11 19914 —
30 20072 — 36 20237 — 18 20328 —
29 20546 — 11 20770 — 36 20803 — 40 20843 —
1 20946 — 36 20990 — 5 21088 — 5 21147 —
37 21182 — 30 21398 — 11 21394 —
5 21419 — 13 21412 — 44 21384 — 15 21875 —
5 22259 — 5 22297 — 7 22501 — 2 22635 —
5 22700 — 45 22880 — 11 22946 — 14 22951 —

Składajcie ofiary na FON

Kandydaci na radnych Chrześcijańskiego Bloku Rozwoju Gosp. m. Wilna

Listy kandydatów na radnych zostały ostatecznie zatwierdzone przez Główną Komisję Wyborczą. Zaszły w nich tylko nieznaczne zmiany w postaci skreślenia ogółem 6 kandydatów ze wszystkich list. Z list Bloku skreślono tylko jednego kandydata.

Po zatwierdzeniu lista prezentuje się jak następuje:

OKRĘG I — (Jerolimka) — 1) Lemałowicz Władysław; 2) Cieslun Andrzej; 3) Reiski Zygmunt; 4) Budrewicz Jan; 5) Gniatkowski Mieczysław; 6) Gajlewski Feliks.

OKRĘG II — (Kalwaryjska część dalsza) — 1) Wallek Franciszek; 2) Wiśniewski Stanisław; 3) Kiełmacz Maciej; 4) Jarosińska Stefania; 5) Rakowski Eugeniusz; 6) Stankiewicz Ludwik; 7) Symonowicz Stanisław; 8) Kasprowiec Zygmunt; 9) Saldzielówna Franciszka; 10) Hulecki Witold.

OKRĘG III — (Kalwaryjska część bliższa) — 1) Hermanowicz Piotr; 2) Bielunas Stanisław; 3) Rukujko Ludomir; 4) Łuczak Bolesław; 5) Dziurzyński Rafał; 6) Zacharewicz Ignacy.

OKRĘG IV — (Zwierzyńce) — 1) Bujwid Stanisław; 2) Krukowski Michał; 3) Smoterowa Stanisława; 4) Horodniczy Józef; 5) Korejwo Julian; 6) Karowski Jerzy; 7) Goloński Jerzy; 8) Andruszkiewicz Maria.

OKRĘG V — (Zarzecze) — 1) Kulesza Edward; 2) Borowska Helena; 3) Staffa Marian; 4) Mickiewicz Emanuel; 5) Minkiewicz Antoni; 6) Szeligowski Tadeusz.

OKRĘG VI — (Antokol) — 1) Suszyńska Jadwiga; 2) Symonowicz Antoni; 3) Bessaraha Józef; 4) Koneczny Władysław; 5) Aleksandrowicz Antoni; 6) Dutkiewicz Adam; 7) Jarmolowicz Albin; 8) Nowosielska Zofia; 9) Korzeniowski Józef; 10) Wieliczko Kazimierz.

OKRĘG VII — (ul. Subocz — Kolonia Wileńska) — 1) Gaponik Władysław; 2) Słomski Józef; 3) Bodziński Józef; 4) Biński Tadeusz; 5) Śniechowski Bronisław; 6) Wasilewski Stanisław; 7) Bukowski Stanisław; 8) Jarmolowicz Witold; 9) Dąbrowski Aleksander; 10) Michel Józef.

OKRĘG VIII — (ul. Beliny) — 1) Gajlewski Feliks; 2) Wiścicki Jan; 3) Jasłowiec Feliks; 4) Zwierko Kazimierz; 5) Ostrowski Jan; 6) Aklicza Bolesław.

OKRĘG IX — (ul. Szkaplerza) — 1) Minkiewicz Józef; 2) Juchniewicz Józef; 3) Radziwiłł Michał; 4) Siucha Maksymilian; 5) Konopacki Bolesław; 6) Szwedkowski Bronisław; 7) Szarapow Bazyl; 8) Manin Franciszek; 9) Mintowicz-Czyż Bohdan.

OKRĘG X — (ul. Ponarska) — 1) Różański Zygmunt; 2) Rodziewicz Edmund; 3) Szaranowski Franciszek; 4) Zawartko Zygmunt; 5) Kondratowicz Mikołaj; 6) Bukowski Franciszek.

Posiedzenie Wydziału Wojewódzkiego

W Urzędzie Wojewódzkim pod przewodnictwem wojewody wileńskiego Ludwika Bożankiewicza odbyło się posiedzenie Wileńskiego Wydziału Wojewódzkiego.

Na posiedzeniu tym zostały rozpatrzone sprawy następujące: 1) uchwały finansowe Rad Powiatowych: w Oszmianie z dnia 23 lutego r.b., w Wąleju z dnia 22 lutego r.b., w Wilnie z dnia 27 lutego r.b. i Rady Miejskiej m. Wilna z dnia 30 marca r.b., 2) odwołania od decyzji Wydziałów Powiatowych w sprawie budżetów na r. 1939-40 gmin: Worniany, Podbrzezie i Szarkowszczyzna; 3) kłótki spraw z zakresu administracji samorządowej.

Na tymże posiedzeniu zostały zatwierdzone: 1) statuty szpitali miejskich w Wilnie (św. Jakuba, Sawicz, Zakaźnego i Żydowskiego) i przychodni przeciwgruźliczych Wileńskiego Wojewódzkiego T-wa Przeciwgruźliczego w Wilnie, 2) taryfa opłat dziennych i należności specjalnych Zakładu Badawczo-Leczniczego dla chorych na nowotwory w Wilnie, oraz 3) preliminarze budżetowe na rok 1939-40 Powiatowych Związków Samorządowych: w Oszmianie, Wąleju i Wilnie.

W ten sposób budżety zasadnicze wszystkich Powiatowych Związków Samorządowych Województwa Wileńskiego i m. Wilna na rok 1939-40 zostały już zatwierdzone.

Ponadto Wydział Wojewódzki rozpatrzył i zaopiniował przychylnie projekt rozporządzenia wojewody wileńskiego w sprawie regulacji rzeki Musy w powiecie wileńskotrockim, co spowoduje uruchomienie w najbliższym czasie ośmioletnich robót i wykorzystanie specjalnego kredytu, przeznaczanego na ten cel przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych w wysokości 90.000 zł, jak również nakłada na Powiatowy Związek Samorządowy Wileńsko-Trocki obowiązek uiszczenia w trzech ratach rocznych udziału w wysokości 54000 zł.

OKRĘG XI — (ul. Piłsudskiego) —

1) Batura Stanisław; 2) Stubledo Edward; 3) Dudyc Kazimierz; 4) Wyszowski Zygmunt; 5) Wojciechowski Józef; 6) Korcuł Bronisław.

OKRĘG XII — (ul. Legionowa) — 1) Dudo Michał; 2) Kossaczewski Stanisław; 3) Łyszczyński Leon; 4) Gągisi Antoni; 5) Dubielki Aleksander; 6) Łopalewski Tadeusz; 7) Achremowiczowa Wanda; 8) Brożek Józef; 9) Frejtak Stefan; 10) Aukstulewicz Józef.

OKRĘG XIII — (ul. Trocka i Stefańska) — 1) Brzostowski Michał; 2) Pieślak Franciszek; 3) Obiezińska Helena; 4) Kunicki Czesław; 5) Lebecki Władysław; 6) Weryho Wiktor; 7) Borkowski Władysław; 8) Szwed Julian; 9) Rzepkiewicz Ludwik; 10) Gajlewicz Wilhelm.

OKRĘG XIV — (Ghetto żydowskie) — 1) Chorzelska Matylda; 2) Gulewicz Piotr; 3) Raczek Franciszek; 4) Dorożyński Kazimierz; 5) Pittner Józef; 6) Wasilewski Antoni; 7) Siemaszko Leonard; 8) Kuźmicki

Witalis; 9) Ostrowski Leon; 10) Świrkiłs Augustyn; 11) Pazowski Tadeusz; 12) Dankiewicz Waclaw; 13) Korowajczyk Leonard; 14) Światłowicz Władysław.

OKRĘG XV — (ul. Zakretowa i Pohulanka) — 1) Dobaczewska Wanda; 2) Łukasiewicz Michał; 3) Święciński Józef; 4) Kozłowski Eugeniusz; 5) Monikowski Kazimierz; 6) Burzyński Konstanty.

OKRĘG XVI — (Śródmieście) — 1) Jaworski Iwo; 2) Kowalski Edmund; 3) Galluski Adam; 4) Wierusz-Kowska Hanna; 5) Ruciński Roman; 6) Izzycki Herman-Tadeusz.

OKRĘG XVII — (Śródmieście) — 1) Śledziński Piotr; 2) Górski Konrad; 3) Prądmowski Władysław; 4) Burharot Stefan; 5) Narembki Stefan; 6) Banel Stanisław; 7) Jodko-Piątkowska Seweryna; 8) Perzanowski Stanisław; 9) Turski Stanisław; 10) Kwiatkowski Walerian; 11) Świdzińska Antonina; 12) Taraszkiewicz Leonard; 13) Odlański-Poczobut Stanisław; 14) Tarasiewicz Bolesław.

Zw. Nauczycielstwa Polskiego

w Okręgu Wileńskim zakupił z sum organizacyjnych obligacji POP na 3.300 zł. i 1120 zł. przekazał na FON

Oddziały Powiatowe i Ogniska Zw. Nauczycielstwa Polskiego w Okręgu Wileńskim subskrybowały z sum organizacyjnych POP i przekazały znaczne sumy na FON. Niżej dajemy zestawienie wpłaconych sum przez niektóre Oddziały Powiatowe i Ogniska w siedzibie Oddziału, zaznaczając, że wykaz ten jest niekompletny i obejmuje tylko niemałą część świadczeń ZNP na rzecz obronności państwa. Poza tym — oczywiście — subskrybował POP według ustalonych stawek każdy członek ZNP. Dziś notujemy wpłaty na POP i FON następujących Oddziałów i Ognisk:

Angustów — 400 zł na POP, Ognisko Baranowice — 200 zł, Oddz. Pow. Braślaw — 300 zł na POP, Oddział Pow. Nieśwież — 1000 zł na POP, Ognisko Nieśwież — 200 zł na POP, Oddz. Pow. Postawy — 200 zł na POP i 100 zł na FON w obligacjach Pożyczki Narodowej z kuponami, Oddz. Pow. Szczuczyn — 100 zł na POP i na FON — 50 zł w obl. Poż. Nar. i 30 zł gotówką, Od-

dział Powiatowy Wołożyn — 600 zł na POP (łącznie z Kasą Samopomocy) i 160 zł na FON obligacjami Poż. Nar. i gotówką, Oddz. Wiłno-Troki — 100 zł na POP i 100 zł na FON obl. Poż. Nar. i Kasa Samopomocy — 50 zł, Oddział Grodzki Wiłno — 200 zł na POP, Oddz. Lidz 200 zł na FON, Oddz. No wogródek — 30 zł na FON, Oddz. Świąciany — 400 zł na FON.

Nauczycielstwo XIII Rejonu Szkolnego w Wornianach pow. wileńsko-trockiego, subskrybowało Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej na sumę 2.880 zł.

Powyższa suma stanowi 42% uposażenia mieszczyzny.

Rozumiejąc potrzebę chwili i zapewnienia państwu naszymu środków materialnych na wzmocnienie obronności, nauczycielstwo jednomyślnie uchwaliło zadeklarowaną Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej złożyć na Fundusz Obrony Narodowej.

Uchwała Pełnego Zarządu Wileńskiego Zw. Nauczycielstwa Polskiego

W momencie próby dziejowej Narodu Polskiego zebrał w dniu 7.V. 1939 r. w Wilnie na plenarnym posiedzeniu Zarządu Okręgu Wileńskiego ZNP przedstawiciele 4 i pół tysięcy nauczycielstwa polskiego, zrzeszeni w ZNP z województw wileńskiego, nowogródzkiego i części woj. białostockiego, stwierdzają gotowość poświęcenia życia i mienia dla całości, suwerenności i niezależności państwa.

Jednocześnie zebrani oświadczają, że użyją całego swego autorytetu i doświadczenia, aby w środowiskach swej pracy utrzymać u ludności gotowość moralną i materialną do jak najdalszego poświęcenia wszystkich sił dla obrony powagi i honoru Rzeczypospolitej.

Zadziwiająca wysokość subskrypcji firmy „DOBROLIN“

Znana w całej Polsce firma „Dobrolin“ subskrybowała Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej na imponującą sumę zł 370.000. Prób tego pracownicy tej firmy subskrybowali zł 32.680, czyli łącznie suma subskrypcji firmy przekroczyła 400.000 zł. Jest to godny podziwu i pochwały wysiłek, stanowiący do-

kład obywatelskiego ustosunkowania się do sprawy obrony Polski.

Jeżeli fabryka, produkująca drobne artykuły codziennego użytku, subskrybowała taką wielką sumę, mimo woli nasuwa się pytanie, ile subskrybował wielki przemysł, obracający setkami milionów złotych.

Echa katas rofy kolejowej pod Jaszunami

Maszynista Cyprian Czepułkowski skazany na 3 l. więzienia

22 lipca ub. r. na stacji kolejowej Jaszunami miała miejsce katastrofa kolejowa. Pociąg towarowy, złożony z 35 wagonów towarowych i 1 osobowego, zderzył się z Lidą do Wilna, na stacji Jaszunami wpadł na tył innego pociągu towarowego, zderzającego w tym samym kierunku.

Wynik zderzenia się był fatalny. Hamulcowy Józef Walentynowicz zginął pod drzwiami wagonu. 6 wagonów uległo zupełnemu zniszczeniu, 15 zostało uszkodzonych.

W wyniku przeprowadzonego dochodzenia pociągnięto do odpowiedzialności sądowej maszynistę pociągu Cypriana Czepułkowskiego, za-

stępę maszynisty Konstantego Brożewicza oraz starszego konduktora Piotra Jakucia.

Rozprawa trwała przez cały onegdajszy dzień, wczoraj zaś o godz. 1 ogłoszono wyrok. Starszy maszynista Cyprian Czepułkowski skazany został na 3 lata więzienia. Pozostałych uniewinniono. Sąd stwierdził, że Czepułkowski wyjechał ze stacji Lidz za wcześnie, rozwinął zbyt wielką szybkość i przyczynił się tym do katastrofy.

Broniły oskarżonych adwokat Stanisław Ulas z Warszawy oraz adwokat Petrusiewicz, Preis i Jankowski z Wilna. Skazany zapowiedział apelację.

Wściekły pies pogryzł kilkanaście osób

10 poszkodowanych skierowano do Instytutu Pasteurowskiego

Onegdaj wieczorem w kolonii Ancuta, pod Wilnem, wściekły się pies, który pogryzł kilkoro dzieci. Następnie ten sam pies pojawił się w Rekiaciszkach, gdzie również pogryzł kilka osób. Psa zastrzelono. Głowę jego od-

cięto i przewieziono do Wilna celem zbadania. Dwóch poszkodowanych opatrzyli pogotowie ratunkowe. 10 pogryzionych skierowano do Instytutu Pasteurowskiego w Wilnie. (c)

Zebranie przedwyborcze

10 maja o godz. 19 odbędzie się zebranie kierowników kwartałów i kasa Pań oraz zaproszonych gości.

Przewodzić będą: u. Merlo i p. Sołdziejówna, zebranie odbędzie się w lokalu własnym, przy ul. Kalwaryjskiej 68—4.

WYSTAWA „Kiermasz Wileński“

Komitet Techniczno-Przemysłowo-Gospodarczy Stowarzyszenia Mieszkańców m. Wilna oraz grupa wileńskich wytwórców chałupników zorganizowały pokaz (wystawę) wszelkiego rodzaju drobnej wytwórczości pod nazwą „Kiermasz Wileński“.

Pokaz obejmie wyroby zdobnicze regionalne, galanterię drzewną, zabawkarstwo, wyroby z wikliny (koszykarstwo), ceramikę, wyroby z gliny, alabastru, metalu, skóry itp. oraz w szerokim zakresie hafciarstwo, konfekcję i kwaciarstwo.

Osoby, pragnące wziąć udział w wystawie, winny dostarczyć swe eksponaty do lokalu Stowarzyszenia (ul. Zamkowa 4 m. 6) w terminie do dnia 12 maja w godzinach 9—15 i 17—20.

Pokaz otwarty zostanie w niedzielę (12 maja) o godz. 12 i będzie dostępny dla publiczności od godz. 10 rano do 10 wieczór.

W przyszłości zamierzone jest przekształcenie wystawy w spółdzielnię pod firmą Dom Zhytu, której zadaniem będzie stałe popieranie drobnej wytwórczości.

Hotel EUROPEJSKI
WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefon w pokojach. Winda osobowa

Wiadomości radiowe

ODBIORNIK RADIOWY PRZYBYWA DROGĄ POWIETRZNĄ NA POLESIE

Od kilku lat Instytut Badań Lotniczych w Warszawie opiekuje się szkołą powszechną w zapadłej wsi polskiej — Leonowice k/Kozłowszczyzny. Wieś ta, odległa od najbliższej stacji kolejowej o 7 kilometrów, jest pozbawiona bliższego kontaktu ze światem. Instytut dostarczał szkole od czasu do czasu książki, lekarstwa i odzież, a ostatnio zaś postanowiono w Leonowicach złożyć wizytę samolotem, aby zapoznać się bliżej z życiem tej wsi i szkoły. Pośród wielu prezentów samolot przywiózł również odbiornik radiowy, jako najcenniejszy upominek.

Widok samolotu wywarł wielkie wrażenie na dzieciach, które nie śmiały się nawet doń zbliżyć. Z przestachem przyjęły one również odbiornik radiowy, a słowa i melodie jakie popłynęły z głośnika zostały przyjęte jako „czary“. Jakież jednak było zdziwienie zebranych dziewcząt i chłopców, kiedy usłyszały najwyraźniej słowa powitane dla swej wsi, jakie nadawała Rozgłośnia Warszawska o godz. 12.30. Słowa te usunęły wszelkie obawy — strach przysnął.

Od tej chwili odbiornik radiowy stał się we wsi Leonowice źródłem radości i otworzył drogę do świata oddalonej wsi polskiej.

TRZECIOMAJOWY KONKURS RADIOWY na piosenkę polską.

Wzorem lat ubiegłych Polskie Radio ogłosiło w dniu 3 maja konkurs na piosenkę polską, która by wzbogaciła repertuar rozgłośni radiowych i przyczyniła się do wyrugowania mało wartościowych piosenek obcych. Chodzi zatem o rozbudzenie wartościowej rodzimej twórczości muzycznej i poetyckiej w dziedzinie piosenki.

Temat i charakter piosenki jest dowolny z wyłączeniem jedynie motywów z nowoczesnych tańców egzotycznych. Tekst piosenki może być nowy lub oparty o dawne teksty polskie (fraszki, satyry itp.); może dotyczyć piękna kraju, mowy polskiej, polskich obyczajów, może być poświęcony rodzinie, domowi, życiu żołnierza, marynarza, robotnika, wsi itp.

Termin nadsyłania utworów upływa z dniem 30 września, prace jury konkursowego trwać będą aż do kwietnia 1940 roku, kiedy to nadesłane piosenki zostaną ocenione i zakwalifikowane do nagrody. Rozdanie nagród odbędzie się publicznie dn. 3 maja przed mikrofonem Polskiego Radia, przy czym wszystkie nagrodzone piosenki zostaną nadane przez radio. Spośród wyróżnionych przez jury piosenek słuchacze wybierają te, które najlepiej im się podobają i przysyłają swój głos do Polskiego Radia. Piosenki, które uzyskają najwięcej głosów otrzymają dodatkowe nagrody słuchaczy.

Polskie Radio wyznaczyło 15 nagród jury w łącznej sumie 3.100 złotych oraz pięć nagród słuchaczy w łącznej sumie 800 zł. Szczegółowe warunki konkursu otrzymać można w Polskim Radio, Warszawa, ul. Mazowiecka 5.

...a piegów niema

trochę łagodnego kremu i już po piegach. Ten krem to

PRECIOZA PERFECTION

Maski przeciwgazowe dla ludności cywilnej

Zarząd Miejski w Wilnie komunikuje, że dla ludności cywilnej zostanie wprowadzony nowy typ masek przeciwgazowych. Na podstawie zasad ustalonych przez czynniki państwowe, urzędy i instytucje, ludność cywilna powinna zaopatrzyć się w maski przeciwgazowe tego nowego typu.

Nowa maska jest pełnowartościowa i składa się z maski właściwej, pocinaczka, oraz specjalnej torby brezentowej jako opakowanie.

Maski w sprzedaży w szerszym zakresie, będą w okresie jesiennym. Pierwszeństwo w otrzymaniu masek w tym czasie, będą mieli ci nabywcy, którzy już teraz zgłoszą zamówienie w Okręgu i Obwodach LOPP, wyciągając równocześnie zaliczkę w wysokości 60 proc. należności, resztę tj. 40 proc. należności przy odbiorze masek. Maski te mogą być również w LOPP nabywane przez ludność cywilną na raty. Przy tym spłata powinna nastąpić w kolejnych ratach miesięcznych w każdorazowej wysokości 2—3 zł. Doręczenie masek nabywcom może nastąpić po uiszczeniu ostatniej raty. Prawo do podjęcia maski, jak również pretensji do zwrotu wpłaconych rat wygasa w wypadku niewpłacenia trzech kolejnych rat miesięcznych.

Według danych Urzędu Wojewódzkiego cena maski wyniesie około 12 zł. Cena ta jednak nie jest definitywnie ustalona i może ulec zmianie.

Niezależnie od zasadniczego zabezpieczenia przed gazami bojowymi, został wprowadzony do użytku ludności cywilnej sprzęt prowizoryczny, indywidualny obrony przeciwgazowej, w postaci maseczek węglowych i tanponów z gazy do nasycających rozwiernymi chłonnymi oraz butelek z masą chłonną.

Każdy może wykonać ten sprzęt we własnym zakresie, zgodnie z treścią „Wskazówek dla ogółu ludności o sposobach wykonywania prowizorycznego sprzętu indywidualnej obrony przeciwgazowej“. Równolegle LOPP produkuje centralnie pod nadzorem i kontrolą fachową gotowe maseczki, które będą stempiowane na lewej zewnętrznej stronie stemplem „LOPP“ dla odróżnienia od podobnych wykonywanych bezpośrednio przez ludność.

Gotowe maseczki jak i materiały do wykonywania prowizorycznego sprzętu obrony przeciwgazowej sprzedają placówki LOPP w cenie:

- a) maseczki gazowe za 1 szt. 2,20 zł.
- b) flanela na maseczki za 1 m. 1,15 zł.
- c) miążwęgla aktywnego do maseczki 1 kg. 1,00 zł.
- d) mleczko kauczukowe „Latex“ do uszczelniania szwów maseczki za 1 kg 3,80 zł.
- e) kółka i klamerki za 1 szt. 0,1—0,3 zł.
- f) wskazówki o sposobach wykonywania prowizorycznego sprzętu obrony p. gazowej za 1 egz. 0,15 zł.

Teatr muzyczny „LUTNIA“

Dziś o godz. 8.15 wiecz.

Występy znakomitej primadonny estońskiej MIRLI LAID

MARICA

Odczyt dyr. Maculewicz w klubie pracowników Skarbowych w Wilnie

4 maja w Klubie Pracowników Skarbowych RP przy ul. W. Pohulanka 14 p. dyr. Maculewicz wygłosił interesujący odczyt „O liniarstwie“. W plastycznie ujętym referacie, ilustrowanym szeregiem wymownych cyfr, oraz demonstracją produkcyjnych gatunków lnu, — poznaliśmy drogi rozwoju tej gałęzi naszej produkcji regionalnej, która w pierwszym rzędzie przyczynia się do poprawy koniunktury gospodarczej Wileńszczyzny.

Popierajcie Przemysł Krajowy!

Niezwykły gość zaszczylił akademię w Krzywoszyńcu lecz nie znał zrozumienia, został obity kijami i uciekł do lasu...

Wielką emocję przeżyli uczestnicy uroczystości trzeciomajowych w Krzywoszyńcu pow. baranowickiego.

Po nabożeństwie i defiladzie zebrał się w liczbie około tysiąca na akademii, urządzoną staraniem specjalnie powołanego komitetu przy rynku, pod gołym niebem. Po podniosłym przemówieniu kierownika miejscowej szkoły chór strzelców i harcerzy pod batutą p. L. wykonał szereg pieśni patriotycznych. Liczne dziesiątki szkolna popisywała się wspaniałymi deklamacjami.

Ale oto pod koniec, gdy już miała nastąpić ostatnia część programu, wśród obecnych powstało nagle poruszenie i tumult, bo zjawia się niespodziewanie pan miś i usiłuje przecisnąć się do środka na scenę. Tak, prawdziwy kudłaty miś leśny! Wszyscy obecni jaknajpośpieszniej ustępują miejsca nieoczekiwanemu przybywcy i po kilku sekundach trzyroczny król puszczy poleśkiej zastępuje wykonawców ostatniej części programu: zlekka pomrukuje i tańczy, podskakując na metr wysokości w miejscu, gdzie przed chwilą stała młodzież i dziesiątki, nie zważając na to co się wokół dzieje. Pozostają najmilszi. Z są płotów, okien, z drzew przyglądają się widowisku, zgadując, co miś tańczy: tango, rumbę czy foxtrot. Najlepsi znawcy tańca orzekli potem, że miś tańczył jednak naszego mazura, bo dość często podskakiwał i za wielkie dawał susy. Lecz gość kudłaty tańczył nie długo. Zorientowawszy się naraz, że w pobliżu mało ma widzów, postanowił zaimponować w leczniejszym otoczeniu. Pogalopował więc niezłownie do grupy zgromadzonych w oddali mężczyzn uzbrojonych już w kije. Lecz ci okazali się nader niegościnni. Uwa-

żali za stosowne wyprosili się niepożądane gościa. Obili tedy biedaka kijami i przebiegli do pobliskiego lasu. Jacy niewyrozumiali ludzie! Czym się w tym kierowali, trudno zrozumieć. Przecież specjalnych zaproszeń na akademii nie było; wstęp był wolny dla wszystkich, chyba że i dla niezwykle rzadkiego i nowego gościa. Najwidoczniej wzięli pod uwagę to tylko, że w pow. baranowickim mają prawo przebywać i gościć jednostki pewna, legitymujące się odpowiednimi dokumentami.

Nie przypuszczał biedny niedźwiedź, że dozna u ludzi takiego przyjęcia, i mocno się zawiodł, zwłaszcza na urzędach krzywoszyńskich. Bo przecież nie chciał ani doznać ani uczynić żadnej niemilej niespodzianki. Chciał bowiem po drodze załatwić wszelkie formalności związane z pobytem w Krzywoszyńcu. Bo oto wstąpił najpierw na podwórze przed posterunek policji. Wiedział za pewne, że z policją przede wszystkim trzeba być w zgodzie i że tu dostanie przepustkę.

Lecz mimo walenia łapą do drzwi nikt mu nie otworzył; przypuszczalnie zjawił się w nieodpowiedniej porze. Słup pomazzerował niezwłocznie do zarządu gminnego z myślą, że tam się zarejestruje i otrzyma odpowiedni ad hoc dokument. Lecz z powodu święta urząd był nieczynny i zamknięty. Pokrzyżł zmartwiony po podwórzu, zajrzał przez okno do gabinetu pana wójta i poszedł po wyjaśnienie do woźnego, mieszkającego vis a vis urzędu. Był już w złym humorze; wytłamał bramkę, poczym postąpił nieco na ganek, lecz gdy woźny nie raczył otworzyć, pomazzerował z rezygnacją — samoprawnie na rynek. Tu gwoli otusze i ochłodzie miał — choćby raczyć się lemoniadą w sklepie p.

Wieczorkowej, lecz znów doznał zawodu, bo właścicielka akurat w tym czasie była na akademii. Postąpił chwilkę nieborak w przedśionku, podumał nad marnym losem niedźwiedzia i niewyrozumiałość ludzką w dzisiejszych czasach. Nareszcie zdecydował wziąć udział w gronie zgromadzonych obywateli gminy krzywoszyńskiej jakkolwiek nie posiadał ani dowodu osobistego ani przepustki. Zapewne myślał że jako mu ujdzie, że tańcem uspi czujność i nawet pozyska uznanie i gościnę. Lecz grubo się mylił. Mieszkańcy bowiem Krzywoszyńca i okolic nie łatwo dają się nabierać. Odrzucił się więc połapał, okrzykami go intruzem, zagadkowym przybyszem w rezultacie zaś obili kijami i przepędzili na cztery wiatry... Słowem nie dali się nabić w butelkę. O, nie!...

Tak oto u nas w Krzywoszyńcu nie chcą stanowczo korzystać z niedźwiedziej przysługi.

Teraz pan miś zapewne — tamie sobie głowę nad zagadką ludzkiej złości, i czy kiedykolwiek zjawi się znnowu w Krzywoszyńcu, należy w to wątpić. A gdyby się i zdecydował, to niezawodnie postara się zawczasu załatwić wszystkie formalności w urzędach krzywoszyńskich — w godzinach urzędowych.

Oto prawdziwa historia, z której Szanowny Czytelniku osądzi, kto więcej zawinił: niedźwiedź czy tylko ludzie?

Kto chce wierzyć — niech wierzy... Kto by zaś nie wierzył, niech pofatyguje się przyjechać do Krzywoszyńca a — napewno uwierzy, że to nie baśń, lecz prawdziwe fakty — fakty, które miały miejsce w dniu 3 maja 1939 roku.

Praczens.

Telegram do Pana Prezydenta R. P. o nadanie praw gimnazjum im. Witolda Wielkiego

W dniu 8 maja Komitet Rodzicielski gimnazjum im. Witolda Wielkiego w Wilnie wysłał do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej telegram, prosząc Głową Państwa o nadanie temu gimnazjum praw państwowych, o co oddawna już zabiega społeczeństwo

litewskie w Wilnie. Początkowo telegram taki samorzutnie zamierzali wysłać uczniowie starszych klas gimnazjum, Dyrekcja jednak nie udzieliła na to zezwolenia.

Tylko 24 osoby przy mować będą autojasy komunikacji miejskiej Zatarg w Arbonie trwa

Onegdaj do Starostwa Grodzkiego zwróciła się delegacja personelu autobusów komunikacji miejskiej, prosząc władzę administracyjną o wydanie zakazu przyjmowania do autobusów więcej niż 24 pasażerów, ponieważ przeciążenie wozów obciąża nadmiernie pracę konduktorów.

Władze administracyjne przychylnie ustosunkowały się do próby delegacji i zakaz taki wydały, polecając organom policyjnym ściśle przestrze-

ganie tego zarządzenia. Przy okazji należy nadmienić że zatarg o podwyżkę płac dla szoferów i konduktorów trwa nadal. Dyrekcja zajmuje nieprzychylnie stanowisko, zgadzając się na minimalną podwyżkę, która w żadnym wypadku nie może zadowolić personelu.

W związku z tym nie jest wykluczone, iż pracownicy zmuszeni będą ogłosić strajk.

Upadek przemysłu w Lidzie Kolejna likwidacja fabryk

W ostatnich kilku latach prosperujący dobrze przemysł w Lidzie zaczął stopniowo, lecz systematycznie kurczyć się. Duża fabryka drutu i gwoździ „Druindustria“, zatrudniająca ponad 100 robotników, zredukowała zakres swej produkcji do minimum. Fabryka przemysłu chemicznego „Korona“ również unieruchomiła swoje warsztaty i jest w przededniu całkowitej likwidacji. Fabryka wyro-

bów gumowych „Unigum“, która przed dwoma laty wybudowała nowy gmach przy ul. Zamkowej przeżywa także okres kryzysu, w wyniku którego zredukowała na czas nieokreślony ponad 60 robotników. W ostatnich dniach została unieruchomiona jedna z największych lidzkich odlewni żelaza „Poland“, która z powodu braku zbytu towarów i braku gotówki na prowadzenie fabryki wymówiła pracę

Z sądów

2 LATA ZA ZABÓJSTWO.

Sąd Apelacyjny w Wilnie rozpoznał wczoraj sprawę Waldemara Bagińskiego, który w sierpniu ub. r. podczas awantury w pobliżu gmachu Dyrekcji Kolejowej śmiertelnie zranił woźnicę M. Grünfelda, który wkrótce zmarł.

W pierwszej instancji sąd skazał Bagińskiego na 3 miesiące aresztu.

Od tego wyroku odwołał się prokurator. Na wczorajszą rozprawę Bagińskiego dostarczona z wzięcia, gdzie odbywa karę za... kradzież.

Sąd Apelacyjny uchylił wyrok I instancji, skazując Bagińskiego na 2 lata. (c)

NAPAD NA WYWIADOWCĘ POLICJI.

Wydział odwoławczy Sądu Okręgowego skazał wczoraj na 1 miesiąc aresztu b-ei St. I WL Rynkiewiczów za dokonanie, po pijanemu napadu na wywiadowcę policji Buczkowskiego. (c)

—o—

Z teki policyjnej

STRZELIŁ SOBIE W PIERSI.

Przy ulicy Mickiewicza 4 w zamiarze samobójczym, strzelił do siebie z rewolweru w klatkę piersiową Jan Sobotowicz zam. tamże. Desperata w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala.

DZIECKO POGRZEBANE ŻYWCEM.

Przy ulicy Litewskiej 33 na podwórku, w rowie, nie posiadającym zabezpieczonych ścianek bawily się dzieci. W pewnej chwili ścianki rowu się osypały, grzebiąc żywcem 6-letniego Andrzeja Lubńskiego. Chłopca uratowano.

PRZEJECHANIE 4-LETNIEJ DZIEWCZYNKI.

Na ulicy Ostrobramskiej, koło domu nr 8 samochód A. 90872 najechał na przebiegającą przez jezdnię 4 i pół letnią Pesję Lizenbergównę (Trakt Batorego 10). Dziewczynka doznała bardzo ciężkich uszkodzeń ciała. Przewieziono ją do szpitala św. Jakuba

Tabela loterii

3 dzień ciągnięcia 4-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

I I II CIĄNIENIE GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł.: padła na nr. 84328
75.000 zł.: 29514
15.000 zł.: 153794 163687
10.000 zł. 120213 121307 131057 140764 146362
5.000 zł.: 78664 147456
2.500 zł.: 50742 71736 90346
95510 111174 130984 140786
155384 155485
2.000 zł.: 9041 10784 19352
41053 47826 53615 64626 98358
98453 113900 125187 135581 158136
1.000 zł.: 2759 2794 3033 12018
15977 17571 18296 19964 24784
27086 31268 44259 45148 48520
49152 49710 50181 52203 54016
54556 58644 64738 64952 67246
67715 68172 71985 72872 73575
79449 81345 87873 90734 92019
94104 103491 111214 116370
119884 123972 129705 130883
143599 143723 145000 147168
156366 163076 168861

WYGRANE PO 250 ZŁ.

134 68 79 329 94 449 696 729 46
807 1016 92 380 589 601 891 935
2264 360 415 575 628 54 848 47 3064
119 20 21 225 559 960 4212 28 36
817 43 7 508 4 603 741 5028 62 70
97 130 208 36 43 428 526 601 29
776 76 6023 192 93 277 306 10 44
486 79 559 843 800 44 7047 229 868
449 89 730 81 875 8016 207 16 40
831 87 44 52 65 584 96 600 3 97
856 9015 11 169 369 474 505 12 36
63 80 862 977 10059 125 201 86 735
89 826 65 903 11294 301 456 531 747
12046 147 217 711 67 10 966 13240
94 511 69 70 71 97 61 56 65 94 97
901 14003 145 253 347 417 53 745
880 905 15053 48 129 43 68 90 229
418 92 74 678 934 162212 13 92 529
40 97 626 701 8394 909 17172 44 488
52 716 23 67 74 439 57 960 18073
409 574 190100 119 563 683 841 95
20028 55 184 70 430 80 695 788 818
81 21002 215 564 74 945 22643 342
682 760 64 74 825 74 76 969 28212
834 87 539 642 702 887 938 23036 66
118 32 200 97 527 761 910 25067 113
271 9 337 74 480 639 819 65 79 26040
67 161 267 444 67 98 607 30 37 65
746 815 19 39 931 52 27274 348 56
436 51 28091 114 214 17 59 282 570
81 601 51 016 29148 325 524 762 97
845 30149 330 40 77 437 580 72 79
632 736 92 830 963 31121 222 561
802 47 48 49 82 99 95 72 32068 107
263 56 337 99 472 572 830 959 33071
63 206 26 381 589 702 10 870 89
84049 64 121 86 304 24 39 74 673 700
12 28 37 91 933.
35192 363 458 548 59 91 602 49
754 84 920 43008 123 75 208 44
73 390 94 441 87 600 91 37016 76
209 34 332 650 76 79 833 53 903 8
38103 202 28 44 53 938 415 36 537
688 718 23 33 770 819 72 983 39016
24 144 252 365 591 751 7961 77
40325 58 65 508 44 77 657 712
902 10 26 41777 354 91 640 50 71 745
883 44184 465 76 649 865 951 530
341 725 93 879 922 38 71 89 44020
542 636 889 950 45500 171 286 93
886 46085 413 512 17 67 601 31 45

III CIĄNIENIE GŁÓWNE WYGRANE

760 62 985 47029 221 520 34 39
634 727 834 988 48059 168 229 485
628 729 869 972 49034 47 58 70 218
407 93 683 841 907
50241 362 80 24 561 99 693 4 772
966 51294 543 45 50 731 53 842
52340 788 836 91 95 930 41 95
53395 546 708 66 882 909 35 54064
191 271 82 30 475 662 805 55047
78 192 332 37 61 414 587 654 813
43 44 92 97 56065 145 67 95 266 90
93 415 515 694 833 70 57005 31
604 14 87 58097 13 108 240 367 73
470 84 83 924 59007 61 65 187 279
456 604 29 52 87 89
60172 390 98 730 820 91 98 943
61006 9 204 87 339 419 80 98 717 43
823 928 80 83 62030 82 163 285 333
94 425 612 793 828 40 91 71 63268
798 830 98 908 22 76 64073 88 457
835 70 80 982 65124 981 596 617 31
738 821 39 40 93 954 66032 41 212
378 462 623 761 850 67041 43 117
220 33 63 371 477 636 41 743 843
936 51 68266 566 665880 69100 50
277 332 455 56 65 590 632 783 859
79.
70112 28 42 47 675 783 912 71000
272 86 423 56 500 68 90 699 749 913
72108 74 234 76 315 466 601 710
73178 212 32 303 44 5 600 21 707
873 96 913 74093 112 42 53 82 221
489 91 542 80 629 96 747 878 918 58
83 75049 228 349 51 55 407 538 69
641 980 76004 88 107 92 348 547 79
620 713 68 77200 90 456 513 33 703
78136 53 97 202 352 70 420 503 31
79 94 608 744 59 826 79037 234 349
51 520 842 903
80060 68 71 215 307 31 45 610 79
713 804 35 81211 43 423 621 28 65
774 82179 407 30 617 22 83 790 835
968 83209 306 51 53 488 524 27 614
72 84 84191 251 357 459 66 904 43
85057 164 434 97 95 112 62 800 36
924 86040 75 224 39 584 641 68 844
994 87018 29 72 158 350 93 460 840
61 930 88422 553 644 68 888 967 71
1 89088 376 78 403 4 53 43 91
90017 21 72 184 201 45 306 28 70
615 91 718 886 927 61 91032 43 67 79
102 33 86 448 76 520 39 78 635 55 50
93 899 978 92006 124 211 302 492
44 649 71 847 66 93029 65 138 93
286 94 331 400 501 75 621 40 863
94096 159 287 408 46 76 92 525 601
819 95143 64 65 211 15 83 414 538
652 71 73 809 77 96003 221 66 94
416 17 95 523 612 90 810 17 36 86
937 97212 13 61 923 45 98029 95
314 411 97 579 641 773 78 886 986
88 99261 79 86 389 420 616 93
704 24 86 988
100069 144 59 69 440 500 22 618
61 788 93 820 77 101250 57 75 300 16
522 663 792 834 83 931 75 102079 81
306 25 429 597 784 897 57 103178
227 337 757 83 84 819 32 89 90 938
104065 95 192 228 69 79 308 415 50
525 60 85 105015 63 69 98 148 232
572 889 909 82 106008 109 10 481 86
700 45 944 107144 92 98 426 38 515
66 668 721 54 802 35 959 108098 120
63 485 511 60 72 612 27 59 810
109003 8 106 27 239 402 522 68 609
925 110126 574 676 744 63 978 79
111228 294 335 81 472 605 47 80 771
994 12112 255 65 499 711 45 75
113060 218 716 895 914 114001 140
265 358 611 748 115103 46 80 539 673
844 904 31 116280 393 446 82 513 756
99 921 93 117028 70 174 230 409 945
118176 201 408 94 701 37 77 846 912
95 98 11028 78 83 110 82 211 469 791
840 43 45 921 120279 407 25 66 361
47 773 802 7 58 121010 84 106 266 63

IV CIĄNIENIE GŁÓWNE WYGRANE

43 51 307 85 455 77 603 706 85 42 896
976 122080 815 730 32 57 88 855 997
123024 61 541 608 18 702 896 956
124019 516 501 63 70 667 878 938
42 125115 25 37 68 247 86 346 612 60
87 906 30 34 126051 197 380 463 626
72 82 743 865 928 84 97 127038 126
415 684 754 76 969 128018 46 64 75
79 304 412 49 61 663 843 60 907 15
63 129021 278 819 506 16 28 78 741
965 130058 68 215 77 463 548 744
860 131082 95 133 44 218 416 83 99
516 56 611 58 733 77 890 917 99
138084 71 153 226 449 74 620 50
829 86
133006 9 21 71 192 406 96 686 87
711 848 989 60 134161 208 47 82 383
545 60 741 50 86 89 894 135137 53 60
75 233 69 324 42 52 643 701 826 40
904 136004 145 456 62 505 22 43 59
72 78 829 44 66 137061 118 54 201
76 97 303 749 824 31 47 58 987 138108
17 215 50 64 320 503 84 86 624 64 771
844 71 82 92 993 139145 224 42 79
487 608 44 29 707 61 981 140147 68
73 249 349 434 522 69 87 631 747 882
141111 52 395 419 598 678 809 18 78
142017 101 33 49 236 373 600 706
938 64 143037 142 202 80 340 493
144068 78 107 13 252 75 380 668 826
909 22 40 145040 291 330 72 453 564
607 777 987 146284 49 318 416 543
717 821 56 914 39 147126 74 205 602
3 44 78 747 808 23 98 954 75 148066
207 580 88 618 64 722 836 994 149044
55 308 79 499 654 743 91 820 948
150141 44 68 201 85 345 70 86 94
436 151336 54 76 262 333 40 96 715
150216 126 254 78 96 420 92 921 84
687 825 52 948 153002 67 212 44 910
806 996 154012 64 229 837 609 70 647
79 770 906 91 95 155331 429 528 625
75 718 38 87 98 819 86 150085 142
55 333 468 811 25 157163 203 12 13
431 93 501 685 89 762 98 992 158101
24 41 67 248 73 419 56 695 734 828
159145 387 441 89 544 46 762 66 89
880 971 160024 41 280 95 330 420
518 34 604 65 819 55 59 952 83 161107
98 217 39 352 65 83 431 504 635 926
77 162124 235 421 512 163136 295
802 459 518 852 980 38 164204 7
418 26 801 81 992 93

V CIĄNIENIE GŁÓWNE WYGRANE

995 26121 56 254 840 56 481 516 54
780 63 27181 261 507 846 28432 649
50 779 882 30157 234 478 698 31036
471 76 59 300 32133 569 650 750 33383
569 698 864 974 34020 29 335 44 690
506 7 35 72 926 87 85228 502 795
36053 229 311 37095 748 53 888 909
38124 594 935 39007 235 664 701 843
40073 384 569 41779 953 42182 245
793 43164 280 93 44003 62 104 228
449 528 767 94 899 45125 820 418 615
864 46378 719 23 47102 45 244 381
566 687 735 803 11 48066 220 312 510
66 787 877 995 49277 557 663 770
50113 803 425 53 581 840 90 962
51471 509 961 52033 308 710 823 80
58015 202 305 64 5

KRONIKA

Pobór główny w r. 1939 na terenie Wilna

Zgodnie z ogłoszonym w dn. 20.IV.39 r. przez Starostę Wileńskiego Grodzkiego planem poboru głównego w roku 1939 na terenie m. Wilna, mężczyźni, wymienieni w obwieszczeniu Wojewody Wileńskiego z dnia 15.IV.39 r., powinni się zgłosić przed Komisją Poborową m. Wilna, urzędującą przy ulicy „Ostobramskiej“, 25

tych dokumentów może spowodować nieprzyjęcie przez Komisję.

Osoby, które uzyskały w r. 1939 dowód ukończenia szkoły (studiów) stopnia realnego, będą wzywane do poboru osobnymi wzwaniami.

10 maja r. o godz. 8 stają przed Komisją Poborową poborowi rocznika 1918, których nazwiska zaczynają się na litery „A“ i „D“, zamieszkali w obrębie Komisariatów Policji Państwowej m. Wilna: I, II, III, IV, V, VI i VII.

szty wicestarosta p. mgr. Bronisław Dudziński.

— „Zakochana“ w Lidzie. 11 bm. o g. 20.50 w sali teatru „Era“ w Lidzie zespół artystów teatru ziem wschodnich wystawi 3-aktową komedię pt. „Zakochana“.

BARANOWICKA

— ANI ŻONA, ANI SŁUŻĄCA... — Barszczewski Adam, zam. w Baranowiczach (Cent. 62) był człowiekiem praktycznym; żenić się nie chciał, bo to i wydatek ma mały i baba potem ma pretensje nie byle jakie, a służącą wziąć tak samo nie pot, ze sobie taka dziewczyna bez majary, a jeszcze: dia żołnierzy kotły zaczęły wynosić. Po też obliczwszy to wszystko z ołówkiem w rękę, zdecydował się pan Adam wrac kobieta, która by służyła za żonę i służącą, a jednocześnie nie była ani jedną ani drugą. Była to postępująca Jadwiga Jakubiak, która odprawiła wszystkim „wyrachowaniom“ p. A. dama. Ponieważ jednak i najskrupulatniej, sze obliczenia i nadzieje wydają się czasami zawodnymi, pożycie Adama z Jadwigą okazało się wkrótce uciążliwe i w tych dniach Barszczewski oskarżył swą „niby żonę“ przed policją, że go okradła, zabierając mu z mieszkania całą gotówkę w kwocie 30 zł.

— SPÓŁDZ „PRZYSZŁOŚĆ“ PRZEWI- DUJE OBRÓT PONAD 10.000 ZŁ. We wsi Paszkowce, gm. Lachowicze, odbyło się zebranie członków spółdz. społ. „Przyszłość“. Po omówieniu spraw gospodarczych, zwią-

zanych z rozwojem spółdzielni, przedyskutowano preliminarz budżetowy i ustalono, że obroty spółdzielni w roku bieżącym muszą przekroczyć kwotę 10.000 złotych.

— Czy ci niewydział Przemysław? Sipa Michał przed restauracją „rzy ul. Narutowicza w Baranowiczach postawił na chwilę rower i wstał na „jednego“. Tymczasem niejaki Czerkwias Przemysław „chwyciłszy“ rower zawiózł go do parku miejskiego i od kręciwszy tylnie koło i siodełko rzucił w krzak. Skradzione części od amatora cudzych rowerów zostały odebrane.

— ZAPROSZYLI OGIEN. W os. Dobra Wola, gm. niedźwiedziekiej, wskutek zaproszenia ognia przez pastuchów pasących bydło w lesie, spłonęło przeszło 40 ha lasu należącego do Cwiczyskiego Władysława. Straty wynoszą przeszło 5 tys. złotych.

MIĘŚWIESKA

— „Co złego — to nie ja“. W czasie powrotu do Mięświeskiej wycieczki szkolnej, jadący z nadmierną szybkością rowerzysty, najeżdżali w całym pojeździe na koleżankę Łuszczównę. Po przejechaniu swej ofiary chłopiec nie zatrzymując się krzyknął: „przepraszam! Co złego to nie ja“. Na szczęście poturbowana dobiegła o własnych siłach do domu.

Na FON

„Pacyfik Wileński Dom Handlowo-Przemysłowy Franciszek Girtler i Sp.“ Wilno subskrybował 5% Pożyczki Obrony Przeciw lotniczej na zł 4.600.

HOTEL „ST. GEORGES“
W WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.
— Dziś, w środę dnia 10 maja o godz. 20 „MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA“.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— Dzisiejszy występ Miłwi Laid. Dziś znakomita prima donna Teatru Państwowego w Tallinie wystąpi w „Lutni“ w swej światowej kreacji w operze „Marica“, w której gra rolę tytułową w otoczeniu B. Halmirskiej, N. Kwiatkowskiej, K. Dembowskiego, K. Wyrwicz-Wiechowskiego, W. Szczawińskiego i innych. Balety z udziałem M. Martówny układowi J. Ciesielskiego.

Jutro drugi i ostatni występ Miłwi Laid w operze „Wiktoria i jej hu-zar“. Zainteresowanie tymi wyjątkowymi występami wielkie. Miłwi Laid śpiewać będzie w języku estońskim.

— Gościła Teatru Cyrułk Warszawski. W przyszłym tygodniu rozpoczyna gościnę na scenie Teatru „Cyrułk Warszawski“.

Tadeusz wygłosił odczyt o bitwie pod Kaniowem, na który zaprasza członków, organizacje kombatanckie i sympatyków oraz ich rodziny. Goście mile widziani. Wstęp wolny. Jednocześnie zawiadamiamy, że w dniu 11 bm. o godz. 10 w Kościele Garnizonowym zostanie odprawione nabożeństwo za dusze poległych żołnierzy w bitwie pod Kaniowem.

NOWOGRODZKA

— Dar na imienin p. dyr. Poźniaka. W dniu imienin p. Stanisława Poźniaka, dyrektora państwowego liceum i gimnazjum im. A. Mickiewicza w Nowogrodzku, młodzież, rada pedagogiczna oraz Komitet Opieki Rodzicielskiej złożyli na FON złotych 151 (sto pięćdziesiąt jeden).

— Sprostowanie. W artykule p. t. „Projekty Izby Rzemieślniczej w Nowogrodzku“, zamieszczonym dnia 5 bm. zaszła pewna nieścisłość. Otóż wspomniana tam suma złotych 10.000 — użyta została nie na spółdzielnię stołarską, lecz na kursy kozłucharskie i szaszarnię w Klecku. Natomiast na spółdzielnię stołarską w puszczy Nalibockiej Fundusz Pracy wypłacił już 30.000 zł. i przynależny do datkowie 20.000 zł. pod warunkiem przedłożenia planu i kosztorysu budowy warsztatów.

LIDZKA

— Kurs łąkarski w pow. Lidzkim. Towarzystwo organizacyj i kółek rolniczych w Lidzie w porozumieniu z Wileńską Izłą Rolniczą przeprowadziło w Sołszkach gm. rażuńskiej 4-dniowy kurs łąkarski, w którym wzięło udział 32 gospodarzy. Jest to pierwszy tego rodzaju kurs na terenie powiatu lidzkiego.

— Nowy referat karno-administracyjny w Lidzie. Dotychczasowy referat karno-administracyjny w Starostwie Powiatowym w Lidzie p. mgr. Ludwik Wośko odchodzi do Urzędu Wojewódzkiego w Nowogrodzku. Na jego miejsce przybył ze Stołpców tamtejszy wicestarosta p. mgr. Bronisław Dudziński.

Przed nowym sezonem kolonijnym

Jeszcze słońce nie dopieka zbyt silnie, ale już za parę tygodni zacznie się okres urlopowy i dzieci opuszczą mury szkolne. Niejedna matka zastanawia się już dzisiaj co to będzie i czy jej dziecko wyśle Ubezpieczalnia na kolonie. Bo przecież jest takie miszane, takie bez apetytu, no, nie ma dziecka bardziej potrzebującego wyjazdu na kolonie, niż moja Franusia czy Helcia... Jest oczywiście niemożliwością, żeby każda Franusia czy Helcia mogła wyjechać na kolonie.

Ubezpieczalnia Społeczna z roku na rok wysyła coraz większą ilość dzieci na kolonie i półkolonie, w zeszłym roku doszliśmy już jednak do szczytu, którego nie da się narazie przekroczyć ze względu na budżetowe trudności. Pamiętajmy, że Ubezpieczalnia nie tylko wysyła dzieci na kolonie, ale mają również do zaspokojenia cały szereg innych świadczeń jak wypłata zasiłków, opieka lekarska i wiele innych. Są to wszystkie świadczenia obowiązkowe, za które ubezpieczony płaci składkę i gdyby ich nie otrzymał, mógłby skarżyć Ubezpieczalnię — kolonie są natomiast świadczeniem nieobowiązkowym, które ze względu na wagę opieki nad dzieckiem zostało sobie wszędzie prawo obywatelstwa, musi się jednak wahać w granicach dochodów Ubezpieczalni.

Chcąc związać koniec z końcem Ubezpieczalnia nie może powiększać swych świadczeń nieobowiązkowych w nieskończoność, musi być tutaj pewna granica. I ta właśnie granica została już osiągnięta w roku ubiegłym. Ponieważ ogólna sytuacja gospodarcza nie ulega jakiejś wybitniejszej po-

prawie, nie pozostawało w roku bieżącym nic innego, jak starać się utrzymać akcję kolonijną przynajmniej na poziomie roku ubiegłego. Tylko w wyjątkowym przypadku będzie ona o nieznaczny procent zwiększona. Akcja kolonijna została już bowiem w ubezpieczalniach społecznych do tego stopnia rozbudowana, że pojsć dalej byłoby trudno, po prostu ze względu na brak pomieszczeń i możliwości organizacyjnych.

Rok obecny jest momentem nader korzystnym, by iść w głąb i dokonać całego szeregu żmudnych a zasadniczych prac organizacyjnych nad skoordynowaniem i pogłębieniem akcji kolonijnej. W ramy rozbudowane z rozmachem, ale nie zawsze planowo, należy włożyć treść jednolitą i znormalizowaną. Dla pogłębienia i przeprowadzenia organizacyjnego całej akcji kolonijnej wykazującej w wielu punktach rażące braki i niedociągnięcia Zakład Ubezpieczeń Społecznych wspólnie z Ministerstwem Opieki Społecznej podjął szereg prac o charakterze zasadniczym, prace ankiety, statystyczne, z zakresu norm żywienia, kwalifikacji lekarskiej, wyboru terenu i wielu innych. Ukończenie tych prac i przekazanie ich w tej czy innej formie terenowi stanowić będzie nader doniosły etap akcji kolonijnej na terenie ubezpieczeń społecznych.

Liczba dzieci wystawianych na kolonie będzie taka sama, co w roku ubiegłym, ale dzieci będą miały lepsze warunki, lepszą opiekę, większy komfort, celowsze wykorzystanie czasu. I to jest hasło tegorocznej akcji kolonijnej.

MAJ
Dziś: Izydora
Jutro: Maksyma
10
Sroda
Wschód słońca — g. 3 m. 25
Zachód słońca — g. 7 m. 05

— poszczególna Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 9.V. 1939 r.

Ciśnienie 773
Temperatura średnia + 6
Temperatura najwyższa + 11
Temperatura najniższa — 2
Opad —
Wiatr wschodni
Tend.: lekki wzrost ciśnienia
Uwagi: dość pogodnie.

WILEŃSKA

DIŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Ostobramska 4); Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbuta Świętojańska 2); Zaslawskiego Nowogrodzka 89).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionowa 10) i Zajączkowski (Witoldowa 22).

ADMINISTRACYJNA

— AWANS NA WICESTAROSTĘ. Jak się dowiadujemy, kierownik referatu administracyjno-karnego w Starostwie Grodzkim w Wilnie p. Czarnocki mianowany został wicestarostą na powiat wolożyński w woj. nowogrodzkim.

MIEJSKA.

— EGZEKUCJA ZALEGLYCH PODATKÓW KOMUNALNYCH. Wydział podatkowy Zarządu Miasta w najbliższych dniach przekaże do władz skarbowych wnioski na egzekucje nieopłaconych należności z tytułu i raty samoistnych podatków komunalnych, termin płatności tych podatków upłynął z końcem kwietnia r.b.

Przy przymusowym ściąganiu należności deducowane będą kary za zwłokę oraz koszty egzekucyjne.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— 367 SRODA LITERACKA. Znani pisarz Gustaw Morcinek będzie mówił na najbliższej Srodzie literackiej o literaturze śląskiej. Początek o godz. 20.15.

— Nowy Zarząd Zrzeszenie Muzyków Polskich. Odbyło się Walne Zebranie członków Zrzeszenia Muzyków Polskich w Wilnie. Wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli: Fr. Tchorz jako prezes, Wl. Staniewicz — wiceprezes, St. Bajsztajn — sekretarz, K. Skinder — skarbnik i K. Mostyński.

Wśród doniosłych uchwał powziętych w związku z żywotnymi sprawami muzyków, postanowiono ze skromnych funduszy organizacji wyasygnować zł 140 na zakup pończotki przeciwlotniczej.

— Zebranie Zw. Chemików Polskich. 11.V br. w sali chemicznego Instytutu Jędrzeja Śniadeckiego ul. Nowogrodzka 22 o g. 19 odbędzie się doroczne walne zebranie członków Wileńskiego Oddziału Związku Chemików Polskich.

Obecność wszystkich członków konieczna.

— ZARZĄD OKRĘGU WILEŃSKIEGO ZWIĄZKU KANIOWCZYKÓW I ŻELIGÓWCZYKÓW zawiadamia, że 10 bm. o godz. 18 w lokalu Zw. Oficerów Rezerwy przy ul. Orzeszkowej 11-a p. pułkownik Podwysocki

Anna Stołypinówna
Córka b. premiera rosyjskiego.
Przekł. aut. St. Honesti.

Tragiczny los mego ojca

Wspomnienia z czasów I-ej rewolucji rosyjskiej (1905—1911 r.).
Prawa autorskie zastrzeżone.

I. ŻYCIE RODZINNE.

Od najwcześniejszych lat mego dzieciństwa rodzice moi mieszkali stale w swym majątku pod Kownem, gdzie przyszedł na świat. Matka moja nie mogła wyjechać nawet na koronację cesarza Mikołaja II do Moskwy, mimo że wielką dla niej było pokusą odwiedzić starą stolicę, gdzie upłynęła jej młodość, nie chciała jednak opuszczać swoich trojga dzieci, z których najmłodsze było wówczas niemowlęciem.

Życie na wsi toczyło się nam bardzo spokojnie i przywykłyśmy, ja i moje siostry, widzieć naszego ojca, wówczas marszałka szlachty w Kownie, zawsze bardzo zajętego. Ojciec powziął myśl, aby zjednoczyć na terenie spraw gospodarczych wszystkie tam różnolite elementy narodowościowe tej prowincji kresowej: Polaków, Rosjan, Litwinów, Żydów — i w tym celu często sprowadzał do nas licznych gości, którymi byli przeważnie obywatele ziemscy z okolicy, w większości Polacy.

Ukradkiem z za drzwi, przyglądaliśmy się gościom, zebrany w dużym, po staroświecku umeblowanym salonie, oświetlonym naftowymi lampami, jak grali w karty lub rozmawiali pomiędzy sobą i z naszym ojcem, młodym jeszcze wówczas, szczupłym, który mówił głosem cichym, lecz wnikliwym.

Niejednokrotnie zapewne udało mu się przekonać tych panów polskich, którzy w głębi serc żyli zadawnioną urazą do Rosji, gdyż okazali mu wiele sympatii, niezmiennie aż do jego ostatniego dnia, widząc w nim takiegoż jak oni ziemianina, który czujnie przysłuchiwał się głosowi ziemi i był wrażliwym na jej potrzeby. Jakże innym był od tych urzędników biurokratów, tak często nieżyczliwych dla miejscowej ludności lub obojętnych, których nasyłano z Petersburga na pogranicze polsko-rosyjskie.

Lubiłyśmy te dni przyjęć, które przerywały monotonię codziennego wiejskiego życia. Kazano nam pozostawać w pokojach przeznaczonych dla nas, znajdowaliśmy jednak sposób na to, aby trochę skosztować z dań „dla godności“ i przyjąć się zaproszonym. Szczególniej podołała się nam wysoka i piękna księżna O..., która posiadała w okolicy wspaniały pałac i podobno utrzymywała nawet własną orkiestrę.

Cesarz i ministrowie wzywali nieraz mego ojca do Petersburga na różne konferencje i matka bywała w takich razach zawsze bardzo podniecona. Mówiła, że młody monarcha interesuje się sprawami agrarnymi i poszukuje współpracowników, ludzi młodych i energicznych.

Była to najszcześniejsza epoka życia mego rodziców, która omroczyła tylko śmierć mego dziad-

ka po ojcu. Stary Stołypin dożywał wieku w pałacu cesarskim w Kremiu, w charakterze wielkiego szambelana dworu i zarządcy pałacu, otoczony dostatkami, wygodami i sławą. Wielki oryginał, nie pozwolił przystąpić do siebie nikomu z lekarzy i umarł siedząc w fotelu, w blaskach wszystkich świec żyrandoli pałacu, oświetlonym jaskrawo na jego rozkaz. W młodości był podobno bardzo pięknym. Pamiętam go już starym, z długimi białymi faworytami, o orlim nosie i takimże orlim spojrzeniu.

Mówiono, że jako młodziwiec podlegał nieco wpływowi rewolucyjnym. Po obłężeniu Sebastopola, gdzie — jako bardzo młody jeszcze człowiek — odznaczył się odwagą, odmówił przyjęcia wojskowego krzyża zasługi, prosząc cesarza, aby zastąpił go innym jakimś orderem, któryby lepiej pasował do fraka. Nigdy nie dowiedziano się o przyczynie tego kaprysu, lecz cesarz Mikołaj I wcale nie pogniwał się o to, tylko — jak głosi tradycja — śmiał się bardzo. Dziadek pogodził się widocznie później z mundurem, bo w czasie wojny tureckiej w 1877 r. dowodził, z wybitnym powodzeniem, korpusem armii i był tyleż dumny ze swej kariery wojskowej, co z sukcesów w płci pięknej. Opowiadano, że miał pono kochanki w każdym niemal mieście Rosji. Był niezmiernie utalentowany i to w różnych kierunkach: trochę poeta, trochę muzyk, brał się także do rzeźby, co wszystko nie wystarczało dla pokonania nudy, która go opanowała chwilami. Wynalazł pewnego razu nowy model lampy naftowej. Zalażył fabrykę tych lamp w swym majątku — i stracił na tym pokazałą część swej fortuny. To niepowodzenie nie zniechęciło starego generała, który

nadal wyrzucał pieniądze na różne kosztowne fantazje.

W roku 1903 mój ojciec został mianowany gubernatorem w Grodnie, gdzie spędziliśmy jedną tylko, bardzo miłą, zimę. Wyznaczono nam na mieszkanie pałac gubernatorski, który był dawniej rezydencją królów polskich. Ten stary, długi i dość niski budynek, położony między podwórzem a ogrodem, miał fasadę o 32 oknach na parterze, a na I piętrze tylko dwa pokoje. Ogólny wygląd tego pałacu był majestatyczny i przyjemny dla oka. Te dwa pokoje na piętrze były najpiękniejsze: jeden z nich, który służył za gabinet memu ojcu, miał kształt owalny i ściany obciągnięte materią koloru jasnoceglastego, usianą kwiatami lilii; drugi, znacznie obszerniejszy, wyłożony był ciemnym, lśniącym dehem. Antylada komnat na parterze tak była długa, że z jednego jej końca nie można było poznać osoby stojącej na drugim końcu. W ogromnej sali balowej z kolumnami stał wypchany żubr, trofeum myśliwskie z puszczy Białowieskiej. Nigdy nie wiedziałam dokładnie, ile pokojów liczył ten pałac, był jednak tak obszerny, że odgłos balów lub koncertów, które urządzali od czasu do czasu u siebie moi rodzice, nigdy nie mąciły nam snu. Towarzystwo grodzieńskie było bardzo miłe, a składało się z wyższych urzędników i obywateli ziemskich z okolicy, przeważnie Polaków i także przeważnie, ludzi inteligentnych, dowcipnych i wesółych. Matka moja znajdowała wielką przyjemność w rozmowach z nimi, zwłaszcza z pewnym bardzo eleganckim i miłym starszym, którego tytułowano „księciem“ i który nosił jeszcze perukę według dawnej mody. (D. c. n.).

Zastrzelił narzeczoną i sam popełnił samobójstwo

7 hm. w kol. Grejcie, gm. hodu-
ciskiej, pow. święciańskiego, miesz-
kaniec wsi Świętle, Walerian Leka-
rewicz, lat 29, zabił wystrzałem z ob-
cietego karabinu swoją narzeczoną,
21-letnią Wiktorię Burakównę, trafia-
jąc ją w szyję. Następnie Lekarzewicz
strzelił do siebie. Stan Lekarzewicza
jest ciężki. Znajduje się on w szpitalu
w Święcianach. Przyczyną zabójstwa
i zawachu samobójczego na razie nie
ustalono.

jąc ją w szyję. Następnie Lekarzewicz
strzelił do siebie. Stan Lekarzewicza
jest ciężki. Znajduje się on w szpitalu
w Święcianach. Przyczyną zabójstwa
i zawachu samobójczego na razie nie
ustalono.

Zatrut się grzybami na śmierć

Do szpitala Św. Jakuba w Wilnie
przywieziono 13-letniego Mikołaja
Tarbiejew, mieszkańca zaś. Nowe

Pukle, gm. rudzkiej, z objawami za-
trucia się grzybami. Tarbiejew w
tymże dniu zmarł.

Wykopał 29 srebrnych monet z 1627 r.

8 gm. dostarczono policji znale-
zione przez Jana Wasiliewicza, zam.
w Wilnie, M. Jerozolimska 11, pod-

czas kopania w swoim ogrodzie, 269
srebrnych monet polskich z r. 1627
Monety były w skarbcie glinianym.

A ten wyorał...

Mieszkaniec wsi Szpaki, gm. jaź-
nieńskiej, Jefim Biegun, wyorał plu-
giem na swoim gruncie garnek gli-
niany ze skarbem starożytnych mo-
net srebrnych. Monety w ilości 692

szk. oraz rozbite naczynie gliniane,
jak również miejsce wyorania skar-
bu. zostały zabezpieczone przez po-
licję.

boti!

a można było tego uniknąć, pieleg-
nując zawiązać zęby i jamę ustną
racjonalnymi środkami, jakimi są elik-
syr i pasta do zębów VADEMECUM.
Chorobotwórcze bakterie, powstałe
w szczelinach zębów na resztkach
pokarmów, przez procesy gnilne po-
wodują bolesne zachorzenia zębów.
Zapobiega temu Vademecum, które
niszczy w zarodku zębne mikroby,
zapewnia białe, lśniące zęby i chro-
ni przed powstawaniem kamienia
należnego.

**PASTA DO ZĘBÓW i ELIKSIR
VADEMECUM**
ZWALCZAJĄ KAMIEŃ NAZĘBNY i PRÓCHNICE

HELIOS

Dzisiaj ostatni dzień. Genialny aktor **Charles BOYER**
i znakomita **Gaby Morlay** w porywającym filmie

„Miłość w kajdanach“
Następny program: **Clauette Colbert** w wielkim filmie
„Panna Ewa“
miłości i radości

Reprezentacyjne Kino CASINO

CASINO dla wszystkich! Wszyscy do CASINA!
Wielki film o emocjonującej, pełnej napięcia akcji

U kresu drogi

W rol. gł.: **Junosza-Stępowski, Cwiklińska, Wiszniewska i Brodniewicz**
Nadprogram: Kolorowy dodatek Walta Disneya

Chrześcijańskie kino Arcywesola polska komedia, oparta na motywach bajki **Fredry**
SWIATOWID „PAWEŁ i GAWĘŁ“

W rolach głównych: **Grossówna, Dymśa i Bodo**
Początki seansów o godz. 4-6-8-10-ej, w święta o godz. 1-3-5-7-9-ej

ROWERY

czołowych marek, oraz części

DOBBIORNIKI
RADIOWE
„KORONA“

w wielkim wyborze poleca
firma

D. WAJMAN

Wilno, ul. Trocka 17, tel. 7-81.

Duży wybór najmodniejszych **zyrandoli**, lamp biurowych
i gabinetowych, oraz grzejników.

Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne.

Dzisiaj Największy aktor świata

PAW

Paul MUNI

oraz Miriam Hopkins w rewelacyjnym filmie

„Kobieta którą kocham“

Reż. Anatol Litwak. Piękny kolorowy nadprogram.

MARS

Dzisiaj. — Ceny niższe
Piękny podwójny program
1) Film sensac-szpiegowski

SZALONA POGOŃ

2) Wzruszający
dramat salonowy

Blaski i cienie kobiety

KINO
Rodziny Kolejowej

Dzisiaj Wspaniały dramat o miłości i poświęceniu p. t.

ZNICZ

„Strzelec z Bengali“

w rolach głównych: **Schirley Temple i Victor Mc Laglen**
Nadprogram: DODATKI. Początek o g. 4-ej, w niedz. i św. o g. 2-ej

OGNISKO

Narodziny gwiazdy

Dzisiaj. Pierwszy nowoczesny
film kolorowy p. t.

Film ukazujący blaski i nędzę sławy.

W rol. gł. **JANEI GAYNOR i FREDRIC MARCH**
Początek o g. 4-ej, w niedz. i św. o g. 2-ej

Nadprogram: UROZMAIACONE DODATEK

KOMISJA LIKWIDACYJNA Towarzystwa dla Handlu Towarami Aptecznymi i Perfumeryjnymi I. B. Segal w Wilnie Spółka Akcyjna w Likwidacji niniejszym zawiadamia, iż na zasadzie art. 51 statutu Spółki, Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki odbędzie się w dniu 31 maja 1939 roku o godzinie 17 w lokalu Związku Kupców Żydowskich w Wilnie, przy ul. W. Pohulance 5 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego.
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie Bilansu oraz Rachunku Strat i Zysków za rok 1938 oraz udzielenie Komisji Likwidacyjnej absolutorium z jej czynności za rok operacyjny 1938.
- 3) Rozpatrzenie Sprawozdania Komisji Likwidacyjnej w sprawie sprzedaży należącej do S-ki Akcyjnej nieruchomości, położonej w Wilnie, przy ul. Nowogrodzkiej 117 i zakończenia likwidacji Spółki.
- 4) Wolne wnioski.

O ile Zgromadzenie z powodu braku należytej stosownie do art. 30 statutu Spółki ilości głosów nie dojdzie do skutku, powtórne Walne Zgromadzenie wyznacza się w tym samym lokalu o tej samej godzinie 14 czerwca r. z tym samym porządkiem dziennym, które to Zgromadzenie będzie ważne niezależnie od liczby akcji reprezentowanych przez obecnych akcjonariuszy.

Towarzystwo dla Handlu Aptecznymi i Perfumeryjnymi Towarami I. B. Segal w Wilnie, Spółka Akcyjna w likwidacji

Km. 78/39.

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Słonimie I rewiru Jan Pyszkowski, mający kancelarię w Słonimie, ul. Kościuszki-Nr 8, na podstawie art. 602 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 17 maja 1939 r., o godz. 10 na chut. Ostro, gminy Starawiec, pow. słonimskiego, odbędzie się 2 licytacja ruchomości, należących do Józefa i Heleny Pudków, składających się z krowy, kłaczy, dwóch świń, szafy i kufla oszacowanych na łączną sumę zł 640.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 28 kwietnia 1939 r.

Komornik
(-) Jan Pyszkowski.

Obwieszczenie

O PRZETARGU.

Zarząd Miejski w Wilnie ogłasza nieograniczony przetarg ofertowy na dostawę koców wełnianych i materiałów bieliznianych do szpitali miejskich.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać do godz. 10 dnia 22 maja 1939 r. w Wydziale Zdrowia i Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego w Wilnie (Dominikańska 2, oficyna III, pokój 103), gdzie również można otrzymać szczegółowe warunki przetargowe oraz obejrzeć próbki materiałów objętych dostawą.

Publiczne otwarcie ofert odbędzie się w tymże dniu i lokalu o godz. 11.

Zarząd Miejski w Wilnie.

LEKARZE

DOKTOR

Zeldowiczowa

Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12-2 i 4-7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

DOKTOR

Wojson

Choroby skórne, weneryczne i moczopciowe Wileńska 7, tel. 1067. Przyjmuje od godz. 10-12 i 5-8 wiecz.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasieńskiego 1a-9 róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

PRACA

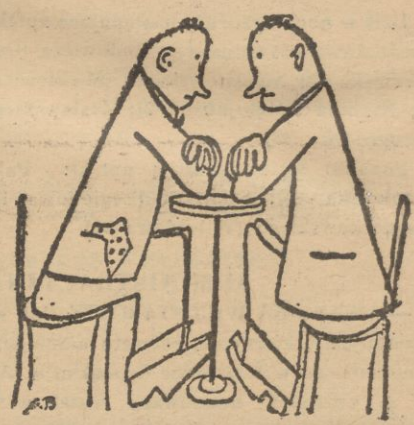
TECHNIK, przyjmie pracę jako kierownik działu w większej fabryce drzewnej, lub tartaku. Łaskawe zgłoszenie ofert z podaniem warunków do Adm. K. Wil. „Technik“.

POTRZEBNA młoda s.ż.ż.ż., wymagane ładne pranie, prasowanie, czysta uczciwa, prądka. Odpisy świadectw, warunki nadsyłać. Szczegółowo Nowogrodzki, ul. Mickiewicza 12, Kolesiński.

HUMOR

— Czemu nie wstaje pan? Czy coś się panu wydarzyło?
— Maie to nic, — ale moim spodniom!

CÓŻ TO SIEDZISZ W KAWIARNI
— ZAMIAST W SKLEPIE?

NIE MA WCALE KLIENTÓW

PEWNI
NIE DAŁS
JESZCZE
OGŁOSZENIA
DO

Kurjera Wileńskiego

OGŁOSZENIE NIE TYLKO POWIĘKSZY OBROT — ALE I PRZYPOMNI TWOJĄ FIRME PUBLICZNOŚCI —

GRUZIŁICA
PŁUC

jest nieubłagana i corocznie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu pociąga bardzo wiele ofiar. Przy zwałczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporczywego męczącego kaszlu i t. p. stosuj p. p. Lekarsze „Balsam Trikolan — Age“ który ułatwiają wydzielenie się płucnicy, usuwa kaszel, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego. Sprzedają apteki.

Kupno i sprzedaż

KUPIE majątek ziemski lub kamienicę w mieście, mogą być obciążone długiem. Wpłać od 50 do 80 tysięcy złotych gotówką. Zgłoszenia do Adm. „Kurjera Wileńskiego“ pod „Zdecydowany“.

RÓŻNE

WYNAJEM motocykla (bez prawa jazdy) godzina nauki 5 zł. Zgłoszenia godz. 15-16. S. Stankiewicz Rzeźna 8 m 3 (Zakret).

NIE znaleźć znaczków!!! Światowa sława! Studio Mediumiczno-Astro-Grafologiczne „Paldini“ rozwiąże Ci zagadkę Twojej przyszłości, da Ci darmo klucz do Nowego Zycia-Dobrobytu, wybierze Ci szczęśliwy numer (liczby) pod gwarancją wygranej. Osiągniesz szczęście, zadowolenie, miłość pożądaną osoby, sposób zwyciężenia wrogów. Nadeślij zaraz datę urodzenia. Adresować: Studio „Paldini“, Kraków, ul. Tomaszka, Skrytka 652.

POSZUKUJE majątku blisko Wilna, cena 120 tysięcy K. Śląski, poczta Trzebczyk.

REDAKTOZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Łidy; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszka — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylńska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maślowski — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nleciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1-3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogrodek, Bazyliańska 35, tel. 169;
Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicz, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.

Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY

miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wiersz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od „drobnych“ nie przyjmujemy redak. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-linowy, za tekstem 10-linowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.